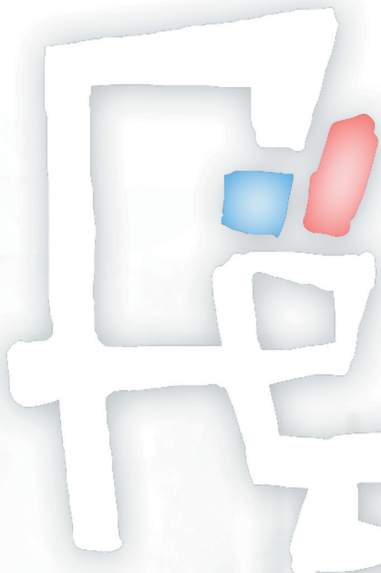

nummer

40

kronor

Tema:

Historia

Tidslinjer

Serier

Krönikor

Sverox

Småplock

Lajvkalen-

darium

Tåglajv

Mellan himmel och hav

Interjuer

Fä testar

Försvara fantasyn

ch Bokhandeln talade alla dessa ord och sade: Jag är SF, din Bokhandel, som har fört dig ut ur vardagslunkens land, ur tråldomshuset.

Du skall inga andra bokhandlar ha vid sidan av mig.

Du skall icke göra dig någon skrift eller någon beskrivning, vare sig av det som är uppe i himmelen eller av det som är nere på jorden eller av det som är i vattnet under jorden.

Du skall icke läsa sådana, ej heller öppna dem. Ty jag, SF, din Bokhandel, är en nitälskande Bokhandel, som hemsöker fädernas missgärning på barn och efterkommande i tredje och fjärde led, när man hatar mig, men som gör nåd med tusenden, när man älskar mig och håller mina bud.

Du skall icke missbruka SF, din Bokhandels, namn, ty SF-Bokhandeln skall icke låta den bli ostraffad, som missbrukar dess namn.

Tänk på bokrean, så att du helgar den. Elva månader skall du arbeta och utföra alla dina sysslor. Men den andra månaden är SF:s, din Bokhandels, månad. Då skall du icke utföra någon syssla, ej heller din son eller din dotter, ej heller din tjänare eller din tjänarinna eller din dragare, ej heller främlingen som är hos dig inom dina portar, annat än att läsa böcker. Ty SF-Bokhandeln skaffade order@sfbok.se på det att du må beställa och gjorde hemsidan <http://www.sfbok.se> och butiken på Västerlånggatan 48 i Stockholm och inom kort även i Göteborg, och allt vad som är i dem, men hade rea i andra månaden. Därför har Bokhandeln välsignat bokrean och helgat den.

Hedra din Tolkien och din Jordan, på det att du må vila länge i det land som SF, din Bokhandel, vill ge dig.

Du skall icke se på TV.

Du skall icke gå på bio.

Du skall icke gå på krogen och dricka öl, när du kan sitta hemma med en bok.

Du skall icke gömma undan din nästas böcker när han vill läsa.

Du all icke ha begär till din nästas länstol.

Du skall icke ha begär till din nästas läslampa, ej heller till hans tekopp eller hans myskuddar, ej heller till hans oxen eller hans åsna.

Och allt folket märkte dundret och eldslågorna och basunljudet och röken från butiken. Och när folket märkte detta, bävade de och gick och köpte böcker och rollspel och filmer och konst och Gud vet vad.

CHEFREDAKTÖR & ANSVARIG UTGIVARE
johanna hedberg o anna westerling

TEMAREDAKTÖR
anna westerling

I REDAKTIONEN
martin brodén, anna-karin linder,
ada fredelius, tova gerge, fanny nilsson

LAYOUT
martin brodén, johanna hedberg,
anna westerling

REDAKTIONSADRESS
fëa livia c/o johanna hedberg
emågatan 42, 128 46 bagarmossen

E-POSTADRESS
fea@sverok.net

HEMSIDA
http://fea.sverok.net

SKRIBENTER I DETTA NUMMER
emil boss, thorbjörn fritzon, elin gustafsson,
henri hakkarainen, anna jonsson, anders
liedholm, willemo linngård oksanen, elin
mattson, jaakko stenros, tobias wrigstad

FOTOGRAFER I DETTA NUMMER
oskar henriksson, jessica lindblom, sofia
nordin, per erik olsson, olle sahlén

ILLUSTRATÖRER I DETTA NUMMER
sven westerling

OMSLAG
sofia nordin (foto),
johanna hedberg (montage)

TEMAFRAMSIDA
tova gerge (övre vänstra hörnet),
anders muamar (övre högra hörnet),
jens heimdahl (nedre vänstra hörnet),
patrik eriksson (nedre högra hörnet)

UPPLAGA
1000 ex.

TRYCKERI
fjerritslev tryk, fjerritslev, danmark

PRENUMERERA PÅ FËA LIVIA
sätt in 175 kronor (för 6 nummer) på post-
giro 639 95 16 - 1 (betalningsmottagare: fëa
livia). utanför sverige tillkommer porto på
10 kronor. baknummer kostar 25 kronor
styck, 20 kronor om du köper fler än 5
nummer.

*fëa livia framställs ideellt och publiceras
ungefär 4 gånger om året av föreningen fëa
livia. allt material är copyright © 2004 fëa
livia och respektive upphovsperson om inget
annat anges. eftertryck utan skriftlig tillåtelse
är förbjudet. fëa livia förbehåller sig rätten
att redigera inskickade texter. innehållet i
de enskilda artiklarna överrensstämmer inte
nödvändigtvis med någon av de enskilda
redaktionsmedlemmarnas åsikter.*

INNEHÅLL

N u m m e r 4 0 j a n u a r i - m a r s 2 0 0 4

kolumnen K	4
tema: historia	5
när lilla anna började lajva	6
till rötterna: Samir Belarbi - feas första chefredaktör	8
feas historiska översikt	10
fëa frågar folk (och fä)	12
skjortan på själen eller själen på skjortan	14
sverox	16
fëa testar: force majeure	18
försvara fantasyn	20
get off	21
the secret life of carolina von sparr	22
aisin sec gilaa	23
aoulau sec gilaa	24
koncist om mellan himmel och hav	26
finkelboda nästa - ett lajv på spåret	28
till skyttegravarna med röda armén	30
solmukohta 2004	31
spirans gunst - sommarens stora?	32
köttighet och andlinghet - summan i en värld av folktro	33
kalendariumet	34

The Wheel of Time turns and Larps come and go, leaving memories that become legend. Legend fades to myth, and even myth is long forgotten when the Larp that gave it birth returns again.

Ibland känns det så när man läser gamla Fëor. Samma ämnen som ältades då ältas idag.

But the world is changing.

I feel it in the water...
I feel it in the earth...
I smell it in the air.

Much that once was, is lost, for none now live who remember it.

Och inte sörjer vi över att saker som ishockeymannen, som tillverkade ett svärd av en ishockeyklubba och tidningspapper, är bortglömda.

But things that shouldn't have been forgotten were forgotten.

Därför gör vi tema historia. Vad har egentligen hänt? I historieöversikten var det i början lätt att dela in lajv efter rollspelsgenrerna. Idag är det omöjligt. Utan att vi märkt det har vi fått nya vyer och skapat flertalet lajv som inte är av denna världen.

När Fëa startades var det ett fansin, idag en kulturtidskrift. Vem vet, lagom till nr 80 är den kanske på pressbyrån. Och ditt lajv i DN.

All we have to decide is what to do with the time that is given to us.

Anna

Står framför spegeln, spegelbilden visar en varelse med spetsiga öron och långt mörkt hår. Tittar man närmre är varelsen jag = människa. Ganska uppenbart jag, för jag har ett trött uttryck i ansiktet, så där som jag brukar se ut efter att ha krälat runt i skogen de senaste dagarna. Tittar man igen är uttrycket mer uttråkat än trött.

Den fagra varelsen har nu tagit av sig sina öron och hon suckar djupt. Skulle någon titta nu skulle synen vara miserabel. Örat har lossnat halvt och hänger sorgligt; den flytande latexen har fastnat i det tunnaste håret och den intorkade mastixen gör inte saken bättre.

Jag tänker: Jahaja, det här var ju ett spännande lajv, vad kul jag hade. Nu har jag gjort det igen. Det bara blev så... jag hann faktiskt inte tänka så mycket. Hur gick det till egentligen? Hmm... men det är klart att jag ska lajva! Och alla andra skulle ju dit.

Insikt

Det fanns en tid, då jag varken skydde lera eller kylan. Då eldar och sånger tog mig långt ifrån vår tid. Då det gick att leva ut sin rädsla för det djävuliska och dess onda vapen som doldes i skogens mörker. Eller vördnaden jag kände för skramlet av trupper som marscherade längs vägen.

Jag kommer inte riktigt ihåg när jag insåg att jag tröttnat på alltihop. Jag tror att det kom krypandes över en längre tid. Utan att jag förstod varför så blev saker liksom jobbigare. Och vägarna allt lerigare.

En dag blev jag så ställd inför Frågan; tycker jag att det här är kul? Svaret kom fort, nästan lite för fort. Det var nej.

Den första tanken jag ställdes inför var: Vem är jag om jag inte är "lajvare"? Det kändes som om en del av mig försvann. Sen fick jag en skräckbild av att den del som försvunnit förmodligen var den största delen av mig. De senaste årens tid och pengar hade gått till lajv; den ständiga längtan till andra världar, konstant läsande, funderande om och kring karaktärer, alla kläder som sytts av tyger

som tillsammans måste vara värda en mindre förmögenhet. För att inte tala om all annan praktisk utrustning jag och mina vänner lyckats skrapa ihop och som dessutom tagit upp två tredjedelar av vindsutrymmet (minst).

Det som sedan slog mig var att praktiskt taget alla jag känner håller på med lajv. Jag tror att det är det som är svårast för många. Ska man överge det som varit ens intresse så länge och sakta men säkert tappa kontakten med sina vänner, för den mundana världen därute? Och hur är en sommar utan Visby?

Något annat

Jag hade en längre tid gått runt och önskat mig något helt nytt. Jag längtade efter att bli överraskad. Att få spela med andra regler, på andra sätt i världar och i situationer jag aldrig kunnat föreställa mig. Antingen mer realistiska situationer, eller mer surrealistiska och förvirrande. Jag längtade efter något som kunde beröra mig på riktigt och vända uppochnen på psyket, där jag fick utmana mig själv.

När jag så åkte till *Knudepunkt* i februari fick allt en vändning och jag fick fler nya insikter och mer inspiration än vad jag kunnat föreställa mig. Jag mötte folk med liknande idéer och kunde bolla tankar med andra.

När jag bearbetade mina första tankar insåg jag att de var ganska överdrivna och inte speciellt farliga. Faktum var att det kändes väldigt naturligt. Detta kom att bli snarare steget bort från de klassiska fantasy-lajven och steget närmare något annat, något nytt.

Jag antar att jag kommer att ställas inför Frågan igen, vid en annan tidpunkt i mitt liv, det är väl så det är.

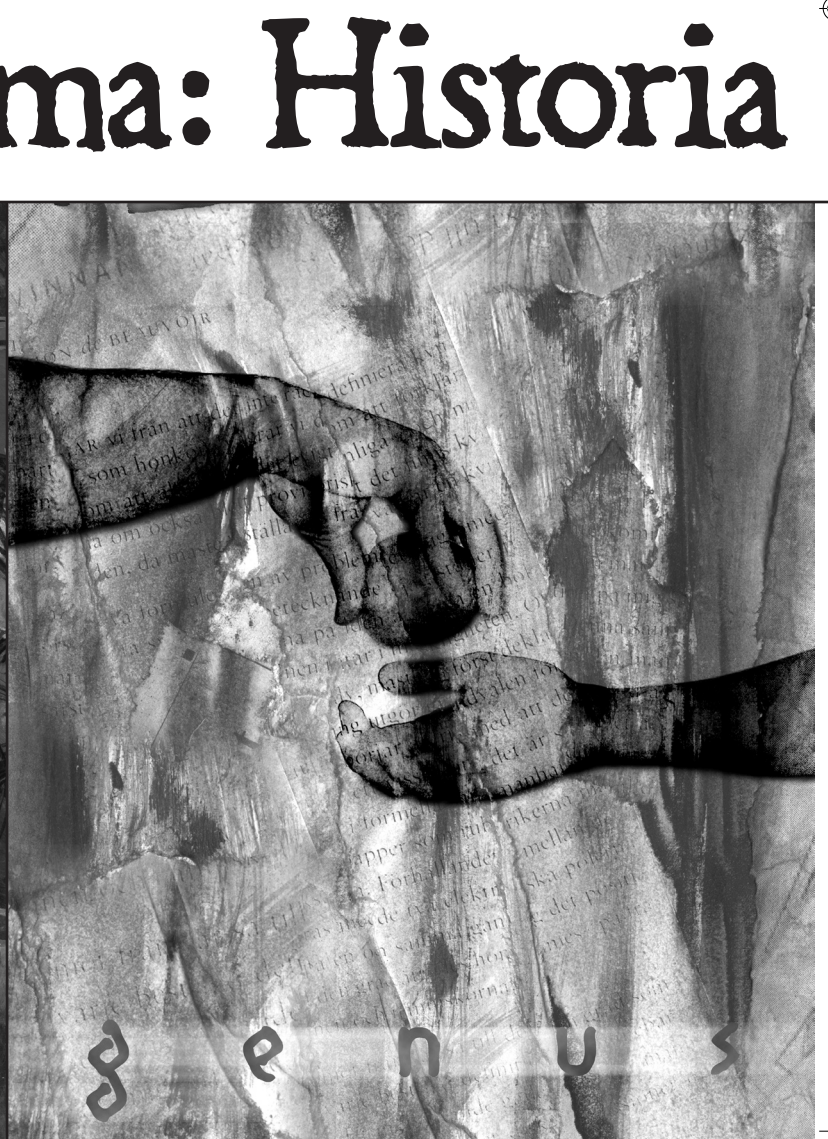
Men jag kommer att spara öronen. Keep them secret. Keep them safe.

TEXT: FANNY NILSSON

Tema: Historia

När Lilla Anna började lajva...

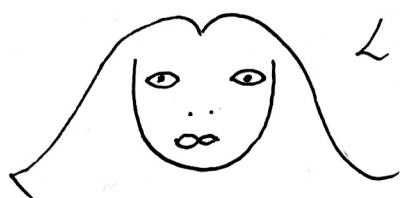
Så sa Ada, men Anna, kan inte du berätta om när du började lajva.
Jo, jag var 15 år.

Så arrangerade killarna i min skola ett lajv. Jag fick spela hertiginna. Vars man precis dött, nu skulle de andra förhandla om hertigdömet.

Uppklippt H&M-tröja med ditsydda läpp.

Hur ska jag fästa den?

kläder?

aha!

Lajvet..

boffer boffer...

killarna i min skola i filtmantlar

Sen hände inget tills början av gymnasiet...

Äh ska du på lajv?
Får jag följa med?

Nej, alltså... rollintensivt... Soldat... djupt... förberedelse...

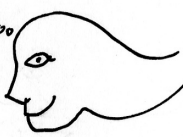
precis varit på Nyteg.

Senare samma dag...

Yes!!

mindre pretentiös lajvkille som inte varit på Nyteg

Ja, klart du ska följa med!

kläder...

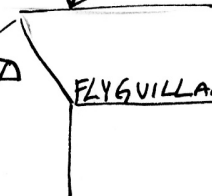
Soldatkläder Svårare?

Så jag får låna tack!

teatergården

FLYGVILLAN

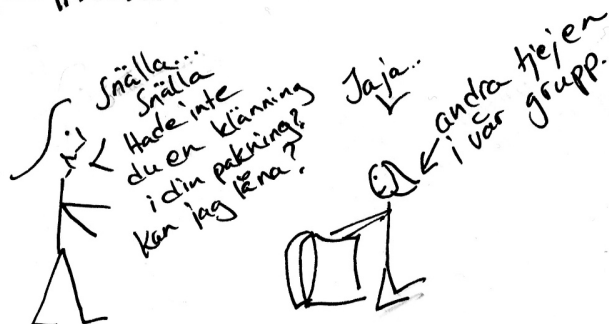
Mera kläder... Min systöjds lärare hade tipsat mig om en affär i Sundbyberg...

Lajvet; Mörk gryning 3
Stort tältläger, massa folk

Våra svärd gick inte igenom vapenkontrollen så de som kunde började fodra extra med liggunderlag. Jag hade blivit lovad att låna ett, men det verkade ingen bry sig om. Jag började inse att jag inte skulle kunna vara soldat. Jag hade ju aldrig boftrat...

Jag ägnade nog mestadelen av läjvet åt att laga mat. Soldatgruppen var jag inte så mycket med. De övade stord på gräsmattan med bredsiddorna resten av läjvet.

Men så hände nåt...

Men när det kom till kitan var han inte så intresserad av lägret...

Vad heter du?
Bröder, kärlek

Alina
Å du?

Jag var ju en ganska så nördig tjej, så det där med killar var ju något nytt och läskigt.. Å han hade ju ganska mycket mer koll än jag på lägret...

Bilen hem...

Sen sprang han därifrån och jag var kvar, nervös och skakig...

...Och jag var fast.
Snipp snapp snutt, så var sagan slut!

Namn: Samir Belarbi

Ålder: 31

I Fëaredaktionen: nr 1-20, 93-98

Roligaste lajv: *Trenne Byar*, *Toppmötet*, *Nemesis devina*, *Föreningen visionära vetenskapsmän* och *Orodons Ord*.

Roligaste roll: Rollen på *Nemesis Devina*. Jag jobbade mycket med rollens psyke och räddslor innan lajvet, vilket resulterade i ett väldigt bra spel. På ett annat lajv spelade jag tiggare vilket var roligt bland annat för att jag fick ut mycket av spelet i förhållande till den tid jag la ner på förberedelser.

Utbildning: 3D-animatör

Arbetar just nu: På ett företag som översätter manualer åt Volvo och Saab.

Civilstatus: Ogift

Minne: "Den första sollentuna-lajven så kom det ut ett väldigt kort utskick om regler på två A4, och så fick man lappar med roller. Jag fick: *Du är värdshusvärd för Döda grisen och du tar gärna emot mutor*."

Fem snabba

☒ Middagslajv	5-dagarslajv	☐
☒ Ringen	Star Wars	☐
☒ Kaffe	The	☐
☒ Synth	Medeltida folkmusik	☐
☐ Högstatusroll	Lågstatusroll	☒

Till rötterna...

Samir Belarbi

- Fëas första chefredaktör

Samir Belarbi var Fëas första chefredaktör. När Fëa nu ger ut sitt 40 nummer träffade jag honom för att ta reda på hur det hela hängde ihop. Hur började Fëa?

Varför startade ni Fëa?

Samir: Det var nog egentligen ganska egoistiska anledningar. Vi ville åka på bättre lajv själva. Om vi spred information om hur saker och ting gick till så skulle ju kvalitén höjas. Det var efter *Ordodons ord*, ett lajv för 250 deltagare, som vi började prata om att göra en tidning.

Det var jag, Martin Testorf, Staffan Rislund och Jakob Stadell var med till en början, men redan innan det första numret påbörjades flyttade Jakob, och Henrik Summanen och Alex Graff kom med istället. Namnet var det Staffan som kom på. Han hade läst lite quenya och fëa betyder ungefär ande. Då tyckte vi att Fëa Livia, lajvens ande, var coolt.

Det första numret kom ut den nittonde mars 1993. Det var ett ganska dåligt nummer, om jag ska vara ärlig. Trots att vi var runt tjugo år och därmed borde ha läst tidningar i olika former i minst 12 år så verkade vi helt ha missat det där med layout. Vi hade olika typsnitt på varje sida, inga ingresser och all text och alla bilder var inrutade. Det fanns dock en och annan artikel och illustration som hade kvalitet. Vi lånade en dator och köpte en handscanner; en sån där som ser ut som en fönster-skrapa. Ingen av oss hade någon datorvana, så vi fick prova oss fram. Numret efter blev dock bättre.

Redan från början var vi inriktade på att göra en tidning som vi själva ville läsa. Vi hade en lite kaxig attityd och det var bra tycker jag. Vi fick läsarna och "rörelsen" att reagera och vi vägrade krusa. Vi råkade snabbt i luven på Jonas Nelson (eller rättare sagt: *Strapats*) och det blev en rolig kamp mellan tidningarna som sporrade oss. Vi hade olika åsikter om det mesta och försökte sprida våra respektive bilder av lajv.

Hur tror du att Fëa påverkade lajvsvängen?

Samir: Jag tror faktiskt att vi gjorde en hel del. Det fanns ju *Strapats*, men den var mycket: "så här är det nu och vi fortsät-

ter att ha det så för så är det skönast". Vi försökte ju hela tiden göra något nytt, eller skapa nya frågeställningar kring det man höll på med.

I nummer 2 av *Fëa* hade vi "*lajv i Sverige*"-tema och tog då reda på alla föreningar vi kunde och de fick presentera sig. Jag kan tänka mig att det gjorde att många fick kontakt med varandra. När vi började med *Fëa* så visste vi att det fanns lajvare i Sollentuna och Bromma. Men annars hade inte vi koll alls på vilka som fanns, och jag tror inte att andra förningarna visste det heller. Så det resulterade i att folk kom närmare varandra. Sedan hade vi ju tema "*lajv i världen*", och då fick vi ju kontakt med de andra nordiska länderna.

Sedan försökte vi hela tiden propagera för bättre skådespeleri och bättre utrustning. Vi ville komma så långt bort från bordsrollspelen som möjligt. Det var ju många i Sollentuna som höll på med teater så vi hade en annan ingång än rollspelarna.

Vi hade ett mål att i varje nummer ha med artiklar om skådespeleri. Vi tog så ofta som möjligt med material om lajver som var alternativa; som handlade om till exempel 20-tal, framtidsmiljöer, udda dramaturgiska lösningar etcetera. Allt detta gjorde nog att intresset för själva agerandet ökade och att lajvare började tänka i nya banor.

Om vi tog upp en diskussion i något nummer så blev det väldigt mycket mot-hugg, men fyra år senare så var det ändå det vi propagerade för som de flesta tyckte var normalt.

Vad tycker du om Fëa idag?

Samir: Jag tycker det är lite synd att hantverksartiklarna är borta, men lajv ser väl annorlunda ut idag, då var det ändå nödvändigt att ha den typen av artiklar. *Samir bläddrar i Fëa. Hittar den akademiska lajvordlistan i Fëa nummer 39.*

Off-runan, den hade vi med också. Jag gjorde en on-runa också. På baksidan till *Fëa* nummer 17 fanns det en orchmask. Vi

hade mycket såna där små roliga grejor. Sedan hade vi ju Melbam Humlum, vår mattrubadur, i varje nummer.

Det var Staffan som skrev och Martin Jonsson som ritade. Jag vet inte om du har tänkt på det; i första numret är han en ganska fräsch trubadur. Sen förändras han lite, lite varje nummer. Lite tjockare, mer matfett i ansiktet, lite mer förstörd. Vi fick jättemycket påhopp för det, att man ska inte uppmuntra alkohol på lajv. Men han blev ju ett vrak till slut och dog, så det var lite sensmoral med i det hela i alla fall.

Men det jag tycker om med tidningen. Vi var ju ändå lite bredare på något sätt, nu är den mer renodlad. Vi tog ju upp de första stegen kring improvisation och att skapa en roll. Här känns det som ni tränger djupare in i olika frågeställningar kring identitet, samhälle och kön.

Hittar intervjun med Hasse Nilsson.

Sen vill jag gärna säga någonting om Nilsson. Jag kommer ihåg när jag läste den här hur irriterad jag blev. Han säger att han tycker *Feä* är skitdålig, och det kan jag förstå att han tycker för han är ju faktiskt ett ufo. Han är som någon sorts levandereollspelets Anders Karlberg (initiativtagare till Fryshuset. *Reds anm.*), en gammal rehabiliterad fritidsledare. Jag förstår inte hur han får med sig ett hov av lärjungar. Han är ju konserverad. Han har väl spelat samma roll sen '92 i stort sätt. Jag tyckte redan då att han var ganska puckad.

Det har ju varken sagts nu eller då, att *Fëa Livia* är en tidning för exakt alla. Det är helt okej för honom att tycka om *Strapats*, men vad fan köper han *Fëa* för om han inte tycker den är bra. Varför skriver han ingenting själv? Han kanske har svårt att skriva, men någon av hans lärjungar kunde kanske skriva, han kunde ju diktera. Men eftersom det inte har hänt någonting nytt för honom kan han ju inte skriva någonting, för då måste han skriva samma sak i varje nummer.

Jag blir så förbannad. Det var lite såna här saker som drev oss när vi gjorde *Fëa*. Man blir upprörd och kan inte förstå hur människor kan vara så inbitna och fyrkantiga.

Det här är ett sätt att bredda oss, att intervjua Hasse Nilsson.

Samir: Det är ju ganska bra. Men hade det varit *Fëa* när vi var med då hade vi startat en kampanj och bråkat i två år. Men det känns ändå skönt att det har kommit så pass långt. Då var det så att vi slogs om att driva lajv framåt, och komma ut med den rätta bilden, för det var så pass nytt. Annars kommer alla de här nya tro att lajv är att ha alvöron på fritiden.

Ett problem med de större arrangemangen är ju att folk på ett och samma arrangemang har olika inställning till lajv och spelandet. Därför tror jag att såna här

mindre arrangemang med 30-100 deltagare, det ger en mer än de här mastodont- "episka" slagfälten med 1000 människor. Man hör alltid något fel. Jag har så många roliga berättelser från den tiden. Det var en kille som kom fram till oss på ett lajv och sa: "I can see orchs dancing on the other side of the lake."

Varför slutade du lajva?

Samir: Jag hade tidigare gjort ett lajv som hette *Föreningen Visionära Vetenskapsmäns Årliga kongress 1996*. Jag var mycket nöjd med resultatet och planerade under 1998 att göra en uppföljning. Lajvet skulle heta *Hemma hos* och var ett lite annorlunda projekt som hade beröringspunkter med vanlig teater. Jag var med på *Knutpunkt 1998* i Stockholm och pratade om arrangemanget och om att spela bland allmänheten. *Hemma hos* hade en del visionära element, kanske lite väl högtflygande. Jag lyckades inte få fler än 13 anmälda deltagare och inte heller fick jag mitt sökta bidrag från Sverok. Det kändes som om det inte fanns folk som sympatiserade med mina idéer och då fanns det ingen anledning att lägga ner tid på olika projekt. Så jag beslutade mig för att inte engagera mig mer i lajv. Därmed inte sagt att jag då bestämde mig för att aldrig delta i ett spel.

Dessutom har jag alltid lagt ner mycket tid på mina hobbyer. Runt '98 hade jag börjat intressera mig för boxning och Narva BK och det blev svårt att hinna med båda sakerna. Boxning var ju nytt för mig då och det som var mest roligt för stunden. Jag blir väldigt lätt engagerad i min hobby och lägger ner mycket tid, så på så vis var det väl samma sak med lajv och boxningen. Jag bara bytte.

Vad skulle kunna få dig att åka på lajv idag?

Jag skulle kunna åka på ett lajv där man inte behövde planera någonting. För varje år känns det som det blev mer och mer ambitiöst. Till *Nyteg* skulle det plötsligt vara handsytt. Även om vi var för den utvecklingen var det ju inte så att det viktigaste var kläderna.

Men jag tycker fortfarande att det är väldigt roligt med lajv och alla de upplevelser man har som var så fantastiska. Säg att det är två månaders planer, tre dagars lajv och så har man bara fem minuter då allting är perfekt. Den korta tiden gör allt värt besväret och kunde man skipa allt utom de fem minutrarna vore det ännu bättre.

INTERVJU OCH FOTO: ANNA WESTERLING

FËAS NYA LOGGA,
TILLVERKAD AV SAMIR

Fëas Ruta

Skriv till Fëa!

Vi tar tacksamt emot:

- artiklar (3000 - 14000 tecken)
- insändare (1000 - 3000 tecken)
- illustrationer och foton - per post eller högupplöst elektroniskt (minst 300 dpi). Skicka du stora bilder elektroniskt, skicka helst en bränd CD-skiva med bilden/bilderna (helst inte JPEG-format, utan TIFF-format) annars fungerar det att skicka till vår mail.

Som tack får du en tidning gratis. Fëa Livia förbehåller sig rätten att redigera eller refusera inskickat material.

Annonsera i Fëa!

Vill du nå en massa lajv, teater, och historieintresserade ungdomar i ålder 15-30?

Priser:

Baksida; fyrfärg: 2000 kr

Insidan av pärmen, helsida: 1500 kr

Helsida: 1000 kr

Halvsida: 650 kr

Fjärdedelssida: 350 kr

Liten ruta: 150 kr

Annonsen kan antingen skickas som en elektronisk bild eller som ett foto med instruktioner till oss vilken text du vill ha och hur du vill att det ska se ut.

Prenumerera på Fëa!

Sätt in 175 kr för 6 nummer i två år på postgiro 639 95 16-1, betalningsmottagare Fëa Livia. Så får du tidningen direkt i brevlådan nästa gång.

Redax

No big changes. Anna är chefredaktör med Johanna. Power to the 'annas.

Kontakta Fëa:

Fëa livia, c/o Johanna Hedberg, Emågatan 42, 128 46 Bagarmossen

e-post: fea@sverok.net

Tel: 070-734 76 83 (Anna Westerling)

FËAS FÖRSTA LOGGA; PENSELN OCH SVÄRDET.

Fæas Historiska Tidslinje

92:

93: 1-3

94: 4-7

Lajv:	Trommes lott Midsommar 625	Fantasy: Sagan om Ariannas bröllop, Det stora mörkret, Thar Atanamris Fylke, Nat- tens ögon. Framtid: Mozeus fusion.	Fantasy: Trenne byar, Vindvisaren, Grå dager, Mörk gryning, Alla kungens män, Nymfdans, 20-tal: Herr Gyllenstiernas gästabud.
Böcker och film:	Braindead.	De tre musketörerna.	En vampyrs bekräftelse, Svarta Änglar, Pulp fiction, Innan regnet faller.
Skändelser:	Första numret av Strapats. Föreningen Enhörningen grun- das. Fëaidéen föds.	Mars: Fëa nummer ett kommer ut.	Centurion, tidning för roll och konfliktspel kommer ut. Västerås stift arrangerar roll- spelskonfirmationsläger. Jonas Birgersson är förbundsordförande i Sverok.
I världen:			Estonia förliser. Fria val i Sydafrika; Nel- son Mandela är president. Folkomröstning om EU-medlemskap. Mordet i Bjuv.
Buzzwords:		Pösskjorta, Essä.	Livefest, blankvapen, live-experiment, Trenne byar.
Debatt:		Kvantitet vs kvalitet; Trenne byar 1000 del- tagare, Ariannas bröllop 100. Varför så få tjejer håller på med lajv. SCA kontra lajv. Prisutdelning på lajv.	Live, konst, eskapism, universum och allt - "Är lajv konst, eller bara ren och skär eskapism?" Fighting på lajv; varför man måste få slåss på lajv. Magisystem.
I Fëa:		Den medeltida pösskjortan, Fëa Livia går på horhus, Orcher på lajv, Livekrö- nika: Prinsessans hårlock. Live i Sverige, föreningsguide. Allemansrätten. Ur skogens skafferier, Att sy en paviljong, Medeltidsveckan, Att vara kvinnlig rid- dare. Döden på lajv. Mat på lajv; het or- chgryta eller Riddare Balcarras efterrätt?	Tidsfördriv för adelsdamer, kampanj- världar, livekrönika: Saga från Duvrike. Överlevnad

98: 19 - 24

99: 25 - 28

00: 29 - 31

Fantasy: Högtning, SkogsVentyr X, Balbins saga, Skogens hemlighet, De ofrälstas land, Skärvan, Där andar vilar. 20-tal: Sista kapitlet. Historia: 1944, Gränsen.

Fantasy: Lyktsken, Thule i brand, San- ningen vid vargamyren. Framtid: Röd måne, Carolus Rex. Alternativ: Behovs- prövad existens, Knappnålshuvudet, Testamentet.

Fantasy: Ilkabreth III, Nattögon. Skräck: Ond bråd död. Historia: 1942, Sängen om Mykene, De tusen rosornas väg. Nutid: Uppland runt, Blod är tjockare än vatten Amerika, Hamlet Inifrån.

Saga mot verklighet kommer ut. Levande rollspel, laiv av Hanne Grasmö kommer ut. Hans Källs Levande rollspel, handbok.

Trettonde våningen, Sjätte sinnet, The Matrix, Sleepy hollow, Eyes wide shot, The Blair witch projekt.

Hamlet med Ethan Hawke, Chocolat.

Knutpunkt i Sverige. Galadrim startar sitt debattforum. Första fantasyfestivalen i Gamla stan. Lajvbutiken Svarta katten öppnar i Stockholm.

Manifeståret; norska Dogma'99 och Åbo- manifestet. Karl Nissfelt blir ordförande i Sverok.

Regn 2021 – coolt Göteborgslajv som aldrig blev av, Medeltidskrogen Grå gåsen öppnar i Stockholm. G-punkt Real Life, Söndagsmanifestet skrivs.

Bill Clinton och Monika Levinsky-affären. "I did not have sex with that woman..."

Manifest, Dogma 99, Eläytyminen, jags- vag.

Bush blir vald till amerikansk president efter några veckors oklarheter om vem som egentligen vann valet.

Rowins vara eller inte vara, Lee Sandbergs Mineva, Ritualer med inspiration från norska lajvare.

Tusen rosor-fortet och intagandet av det.

Rollgestaltning – övningar och tips, Strid med blanka vapen, Djur på lajv, Markus Olikainen, Jobbiga frågor; moralpanik, elitism, Fiktion; Kreatören, konflikter, intrigen, Sommarlajvens skeende, Lajvare; Typer, att landa efteråt, lajvtest, Lajv i verkligheten.

Optimism: De framtida lajven Röd måne, Lyktsken och Carolus Rex, Att arbeta med en roll, Form och innehåll, Magi; svart, kärlek och ritual, Våldtäkt på lajv, Parfymens historia, Skräck, Kritikerns roll, Juridik för lajvare, Queer! – att spela sexuellt avvikande; Statistisk undersök- ning av den typiske lajvaren; Ritualtortyr på lajv. Paradigmskifte: live blir lajv, en lajv blir ett lajv.

Hardcore Hall of Fame; Vampyrlajv; Tung- ur lajvur – lajv på Island; Lajv som terapi; Korsbefrukning av fantasirollspel, lajv och teater, Manifesten; åbo och dogma'99, Kan illusionen bli verklighet?, Att spela drow, Att sy en paviljong, Musik. Skivre- censioner av medeltidsinspirerad musik, konventslajv, lajvsidor på internet.

95: 8 - 10

Fantasy: Skymningstjärnen, Sorgens vagga, I väntan vid Tallmyr. **20-tal:** Nemesis Divina, Brustna illusioner. **Vampyr:** Törnedop
Framtid: Voice of the Wastland

Hurusom man sig klädde – Else Marie Gutar, Braveheart, Arkiv X i Sverige.

Sundbybergs tygaffär börjar sälja lajvtyg. Sveriges första fantasykongress går av stapeln.

Mona Sahlin och tobleroneaffären. Carl Bildt medlar i Bosnien.

Interaktiv. Maskeraden.

Förhållandet mellan lajvare och rollspelare, om de ena är finare eller ej. Att göra killerspel och Vampire the Masquerade på gatorna. Blankvapen. Att spela kär på lajv.

Hantverk; massor av dräktmönster; Medeltid och 20-tal. Levande rollspel i Norge, Vampyrer, Visioner och hur man gör tändor, Gycklare, teater på lajv, 20-tal; mode och stämning, Rustningar; så gör du, Mjödbrygning, Hur man blir en lajvkändis, Live och media.

96: 11 - 14

Fantasy: Den vita lunden, Skuggting, När skogens vaknar, Den stora uppgörelsen. **Historia:** 1632. **20-tal:** Skottvångs grindar
Alternativ: Förening visionära vetenskapsmän, Toppmötet.

Stolthet och fördom sänds i Sveige.

Wiktor Södersten väljs till förbundsordförande i Sverok.

Göran Person blir statsminister.

Kommersialism inom hobbyn efter startandet av Drömministeriet. Medeltida språk eller inte. Är 'okej' okej att säga?

Specialeffekter – ansiktsmask, avhuggna huvuden, Frågan om vi har något behov av debreifing uppkom, Historiens vingslag – gör mer lajv som 1632?, Framtiden – mutant, paintboll, mode och frihet, In i rollen – 6 övningar att starta med, Elektrisk spänning – för att bygga coola saker till framtidslajv, Giftmord i Agatha Christies tidevarv.

97: 15 - 18

Fantasy: Nyteg, Sirons vagga, Mellanting, Mörk gryning 3.

De övergivnas armé. Första Harry Potter-boken; "Harry Potter and the philosophers stone" publiceras i England.

Första Knutpunkt i Oslo. Den lekande människan, dokumentär om lajv på SVT. Sista numret av Strapats. Emma Wieslander väljs till förbundsordförande i Sverok.

Prinsessan Diana dör i en bilolycka i Paris.

Barn på lajv, Slitsningen på Nyteg, Kön och hudfärg vs. Autenticitet; ex. ska alla kunna spela alla roller oavsett vad? Mineva – ska lajvet bli av?

Lajv i vida världen; Danmark, Usa, Finland, Tyskland, England och Frankrike, Italien., Hur mycket kan man bli någon annan?, Produktionsaspekten av lajv, Dräkt-sömnad och hantverk, Byliv och husbygge; trähus mm, Att spela adel, Ledarskap och beslutsfattande, Tjejer på lajv, könsroller och annat, Sex.

01: 32 - 34

Fantasy: Under röda vingar, Dimbros fäste. **Politiskt:** Europa. **Nutid:** Pia Desideria. **Alternativ:** OB7.

Sagan om ringen har premiär, Moulin Rouge, From Hell, Bridget Jones dagbok, Mulholland Drive.

Tidningen Interacting arts kommer ut. Premiär för inside:outside och Kärligheten i förnedringens tid. Hanna Nilsson väljs till förbundordförande i Sverok.

World trade center-attacken. Kravaller och demonstrationer i Göteborg vid EU-toppmötet.

Hardcore, Indrama, Skarplajv

Lajv i verkligheten, skarplajv. Hardcore-gränser efter lajvet Europa.

Ledarskap och lägerhållning; att göra en lajvgrupp, rollutveckling under Dogma'99, Gyllene hjorten – 15 år i skogen, Lajv i verkligheten, Söndagsmanifestet och manifestdiskussion, Vems är idén – förkastligheten, Europa – politik och lajv, Finska lajvscenen, Sex och kärlek; metoder och problematik, Lajv och friform.

02: 35 - 37

Fantasy: Parningsdans, Kungens krona, I skuggan av ringen. **Nutid:** Lust och fägring stor. **Dekadens:** Hamlet. **Skräck:** Karybdis (ncid). **Framtid:** Futuredrome.

De två tornen, The ring, Gladiator, Star wars episode II: Attack of the Clones.

Förbundet IN startas.

Krig i Afghanistan, jakt på terrorister, amerikaner kan ej dömas internationellt.

Textroller, Aktbrott, form.

Knutpunkt i Stockholm.

Status, både på lajv och i subkulturen, ASF – friformare från Göteborg, Lajv i Frankrike, Interaktivitetens historia, Kommersialisering och framtiden, Verktygslådan: Friform, Fysisk teater, Presentation av Sestia, Att sammankoppla lajv och teater, En timma på flykt – rollspel i skolan, Att göra lajv till masskultur, apropå Futuredrome.

03: 38 - 39

Politiskt: Panopticon, Mellan himmel och hav. **Historia:** Wa-förändringar, Aurora Borealis. **Nutid:** Vila i frid.

Sagan om konungens återkomst, Pirates of the Caribbean, Terminator 3, Dogville, Matrix II och III, Kill Bill.

Jon Nilsson väljs till förbundsordförande i Sverok.

USA:s attack på Irak. EMU-omröstning. Mordet på Anna Lindh. Halmstadmordet som förknippades med rollspel.

Sissade spelare.

Året inleds med debatt i dagstidningarna om vampyrer och lajv, när en ung man mördas i Halmstad och hans lajvkompisar hörs av polisen.

Genusperspektiv på lajv. Stor undersökning av arrangörers genusmedvetenhet, Manligt att arrangera lajv? Dukat för manligheten, Futuredrome, Den dramatiska utvecklingen, Belägringslajv, Kommunikation; Fäas akademiska lajvordlista, Lajvantropologi, Lajv i Italien, Intervju med EnhörningsHasse, Sverok och lajvhobbyn.

Elin Lundström, 22 år

1. Jag var intresserad av teater, och hade äldre kompisar som lajvade och jag tyckte det verkade coolt. När jag sedan var med på mitt första lajv (vampire) blev jag fascinerad av rollbyggandet och det interaktiva agerandet, att tillsammans bygga en historia. Det blev ett sätt att kliva in i en värld som annars var stängd för mig och att skapa historier tillsammans med andra, istället för på egen hand som jag gör när jag skriver.

2. Vampire, vampire, vampire, till den punkt där blotta ordet får mig vilja spy. Det var de enda lajv som spelades i min hemstad, och om man ser på hur mediokra de var så är det ett under att jag fortfarande lajvar. Det var oftast väldigt förvirrande, men några få som kunde alla regler och hade täta intriger, medan

resten av oss var någon slags statister som förtvivlat försökte komma ihåg hur stats och merits och flaws fungerade. Senare kom jag i kontakt med vad som säkert kallas prettolajvade, och en helt ny värld öppnades. Det blev dubbelt så roligt och gav så jävla mycket mer när jag kunde koncentrera mig på att spela min roll och utforska den istället för att koncentrera mig på att undvika situationer där jag måste göra sten, sax och påse. En klar höjdpunkt för mig var *Parningsdans* i januari 2002 då jag för första gången helt gick in i roll och fick känna hur den utvecklades. Då blev lajvandet en drog.

3. Jag vet inte, jag tror att jag har rört mig från en scen till en annan, och här prioriteras helt andra saker. Men jag tycker att genusmedvetenheten kring lajv har utvecklats de senaste åren och det har gett möjligheter till fler och komplexare roller. Givetvis

beror det på vilka lajv man åker på och tillsammans med vilka.

4. Ja, i alla fall för mig. Jag tror och hoppas att *Mellan himmel och hav* (Ars amandi 2003) är startskottet för en ny sorts lajv, vad rör allt från förarbete och organisation till gestaltande och målsättningar.

ELIN.

FÄA FRÅGAR FOLK (och fä)

- 1) Varför började du med lajv?
- 2) Hur ungefär har din lajvkarriär sett ut? (vad spelade du då - vad spelar du nu?, höjdpunkter, bottennapp etc.)
- 3) På vilket sätt skiljer sig dagens lajvscen från hur det var när du började?
- 4) Tycker du att lajvscenen utvecklats? Hur?

Tomas Walch, 30 år

1. Två kompisar (Daniel Westberg och David Thurffjell) som jag bland annat brukade spela rollspel och teater med bestämde sig för att kombinera av dessa två ting till "rollspel LIVE". Danne hade varit på något slags spåravnslajv hos scouterna, men han och David införde något nytt som vi alla ser som självklart idag: att alla deltagare har en roll genom hela lajvet och att det inte finns någon spelledare av bordsrollspelstyp som följer med runt och styr, händelseförloppet lämnas istället till spelarnas improvisation. Detta var 1989.

Själv var jag med och satte upp tredje lajvet

(enligt Sollentuna-kronologin) som var det första som hade ett namn!

2. Jag har nog alltid varit en sån som helst åkt på de nyskapande grejerna. I början gick det nyskapande iofs kanske ut på att hastridsregler eller trähus, men det var stora kliv på sin tid. (Stridsregler kom redan till lajv nr 2 - behovet var uppenbart...)

Höjdpunkter som spelare:

Orodons Ord (1991). Det var nog här vi riktigt förstod vad det var vi dragit igång. *Trenne Byar* (1994). För att "alla var där". *Sista Kapitlet* (1998). Så genomarbetade karaktärer, sånt engagemang. *OB7* (2001). Intensivaste, underbaraste spelet.

Sämst:

Star Wars-lajvet *Röd Måne* (1999). Mätt utifrån vilka förutsättningar de hade, jämfört med det torftiga resultatet.

Två höjdpunkter som arrangör:

1. En solig dag i slutet av mars och vi är uppe på ett långrek på Nytegsområdet. Nu när snön är borta märks det att området är ännu bättre än vi trodde. Naturen är stilla och njutbar. Ren lycka.

2. När Claes Sundström kliver ur ubåten efter fjärde *Carolus Rex*, ser mig i ögonen och utbrister att *detta var tamejfan det bästa jag gjort i hela mitt liv utan att överdriva det minsta*.

Bottennapp som arrangör är alla idéer som tyvärr aldrig blivit realiserade...

3. Den största skillnaden tycker jag är att nu finns många som tror att lajv är si eller så, men för mig (liksom de flesta som varit med från början tror jag) så har det alltid varit självklart att lajv är precis allt det just vi gör det till.

4. Jag kan ju inte annat än svara ja på det här; min lajvkärrriär är ju lika gammal som lajvscenen. Det har hänt massor sen dess. Första lajvet hade 24 deltagare (en annan gammal räv förutom mig var även Susanne Gräslund). Storyn gick ut på att onda arméer hade invaderat skogen. De onda hade ett pergament med en besvärjelse och de goda ett sigill. Den som satte sigillet på pergamentet och läste besvärjelsen fick makten över skogen. Hela vägen därifrån till dagens lajvscen har varit helt otrolig, och förhoppningsvis har resan fortfarande bara börjat.

TOMAS WALCH PÅ OB7.
FOTO: OLLE SAHLIN

Jon Nilsson, 25 år

1. Lajv var för mig en naturlig förlängning av rollspel, och svaret blir därför att jag ville utveckla mig som spelare och få en möjlighet att spela på ett sätt och i sammanhang som inte är möjlig inom traditionellt (bords-)rollspel. Lajv ger utrymme för en del saker som inte rollspel gör, och tvärtom i och för sig.

I början var lajvens tjusning mycket möjligheten att interagera mot fler personer i ett mer komplext sammanhang än inom den vanliga rollspelsgruppen. I grund och botten är det dock samma lockelse med lajv som med rollspel - det är kul med berättelser. Att bygga upp dem tillsammans med andra, och att påverka deras utveckling. Att vara en del av en historia som man inte har full kontroll över.

2. Mina första lajv var vampire-baserade. Det var ett gäng som körde igång i Halmstad, många bra spelare och arrangörer som gjorde att det höll en förvånansvärt bra nivå. Det var en bra övergång för rollspelare, och vi var många som av olika anledningar varit skeptiska till lajv som blev övertygade om lajvandets möjligheter där och då.

Sedan dess har det blivit lite olika varianter av lajv. Har arrangerat en del själv, och ser mig nog mer som spelledare och arrangör än spelare. Några mindre uppsättningar i form av bland annat gangster-lajv i 30-talets Boston, överklass i det

viktoriaiska London, och så en del saker i gränslandet mellan lajv och rollspel. Bland det sistnämnda så är jag mest nöjd med *Välkommen till Förorten* som vann pris för bästa scenario på *Sydcon 10* härom året.

Förra sommaren gjorde jag tillsammans med Fredrik Axelzon *Rätta Virket*, ett lajv som speglade Bosnien-kriget och hur det påverkade två små grupper av flyktingar respektive bosnien-kroatiska soldater. Det sistnämnda är jag mycket nöjd med, i synnerhet därför att det från idé till genomförande gick knappt två månader och att ändå blev det ett mycket lyckat lajv som vi fått mycket uppskattning för.

De sista månaderna har det tyvärr inte blivit så mycket lajvande, Sverok tar mycket tid. Framåt nästa år finns det dock långt gångna planer på att tillsammans med Fredrik Axelzon göra dra igång ett nytt spännande lajvprojekt

3. Svårt att säga. Kanske har jag inte varit med tillräckligt länge för att kunna se alla de stora linjerna.

En trend, som är ganska tydlig för de flesta skulle jag tro, är att det sedan flera år blir allt större spridning på både formerna och innehållen i lajven. Folk experimenterar på olika håll, samtidigt som de traditionella formerna och teman finns kvar. En intressant trend kan väl också vara, som jag gärna ser mer av, är blandningen av lajv- och rollspelsformen på olika sätt. Här är det främst friformsscenen som är inblandad från rollspelshobbyn, och jag tror att vi

kommer se ett par bra saker här framöver utöver de vi redan sett.

I Sverok-sammanhang är en tydlig trend - om man nu kan kalla det för en trend - att lajv på allvar blivit etablerat som en naturlig del av förbundet och att diskussionerna om dess vara eller icke vara sedan några år tillbaka i stort sett helt försvunnit.

4. Här är det svårt att komma med ett tydligt svar utan att diskutera vad man menar med att utvecklas. Visst har lajvscenen förändrats på många sätt sedan den uppstod, och delvis även på senare år. Om det är utveckling i någon form av positivt bemärkelse kan man ju alltid diskutera men själv är jag positiv inför framtiden. Det finns ett stort intresse för lajv i samhället vilket inte minst visas av "En resa som ingen annan" som Sverok tillsammans med Riksteatern, Röda Korset och Historiska Museet sätter upp som en lajv-utställning hos den sistnämnda organisationen. Många ungdomar är också intresserade, och jag tror att lajv-hobbyn kommer att växa och utvecklas positivt i framtiden. Det är jag övertygad om.

Andie Nordgren, 22 år

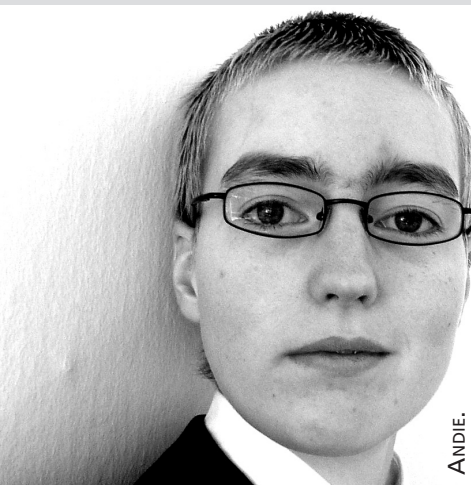
1. Någonstans på mellanstadiet byttes hästböckerna ut mot Tolkien, *Drakar och Demoner* och *Warhammer*. Några vänner och jag startade en pytteliten spelförening. Lajv dök så smått upp på medvetandehorisonten, men det första fantasylajvet blev av först på gymnasiet, då det var de blekingska skogarna som råkade ut för mina första lajvförsök. Via de nya lajv-vännerna halkade jag in i *World of Darkness* och ägnade min tid åt några olika vampirelajv innan jag blev rejält trött på powergaming. Vändpunkten kom på *Sydcon 2001* då plötsligt en hel hord av bra lajv och lajvare samlats och bland annat norsk-finska kub-dramat *inside:outside* och stockholmska sinnes-dramat *Innan hösten* visade mig vad jag hela tiden haft på känn: att lajvmediet var ämnat för så mycket mer än powergaming i coola outfits. Sedan dess är jag fast.

2. Via fantasy och vampire trillade jag alltså så småningom in på andra sorters lajv, och åkte på *Scenario 01* (impro-helg med Kalliope), var naiv och inläst vänsteraktivist på *OB7* och var anmäld till både *Hamlet* och *Futuredrome* men fick förhin-

der av olika anledningar. Höjdpunkten hittills är helt klart *Mellan himmel och hav*, som tog upp frågeställningar som är centrala för mig, samtidigt som det skapade en otrolig miljö och fantastiska möten mellan människor.

3. Jag tycker att lajv har fått en mer politisk prägel, och att teoriutvecklingen ökat insikterna om hur lajv kan användas i andra syften än eskapism, framförallt som ett radikalt sätt att skapa kultur. De lajv jag väljer att vara med på nu känns totalt fjärran de fantasylajv jag var på under gymnasiet.

4. Lajv har blivit ett verktyg i fler officiella sammanhang, det görs FN-rollspel och företags-events. Det verkar också som att folk är beredda att betala en större slant för ett lajv, även om det fortfarande verkar vara svårt att få lokal- och utrustningsmässigt ambitiösa lajv att gå runt utan andra pengar än deltagaravgifter. Den skandinaviska lajvscenen som helhet känns innovativ och rolig, men är det inte dags för ett nytt manifest att "bråka" om snart?

Vårens buzzword :

karaktärsläckage (substantiv, plural -en, best. form -et)

Efter höstens lajvande har vi lärt oss ett nytt ord. Fenomenet uppkommer efter lajv då man inte är riktigt säker på vart ens karaktär börjar och slutar. Exempel på detta fenomen: Att intensivt hata någon för något dennes karaktär gjort på lajvet, att bli svartsjuk för att ens stora kärlek på lajvet hänglar på sin (off-lajv)partner. Att på allvar tänka att den där personen som är typ sju år äldre än du faktiskt är din förälder.

Skjortan på själen eller själen på skjortan?

Rollspel och roller från insidan och utsidan av det subkulturella plagget

När Marcus Norén hittades styckad i Halmstad 2002 lade medierna vikt på att offret ägnat sin fritid åt vampyrrollspel, och försökte på olika sätt påvisa att mordet var direkt kopplat till denna hobby.

Filippa Glacer, som själv ägnar nästan all sin fritid åt att spela bandy, blev intresserad av vad levande rollspel egentligen var och varför det bemötes med sådan skepsis att det blev utnämnt till trolig mordorsak trots att inga sådana indikationer egentligen fanns. Nyfikenheten resulterade i en c-uppsats om rolltagande, moralpanik och media.

Misstänksamhet mot utomstående

Glacer börjar med att definiera social avvikelse och moralpanik; två begrepp som hon betraktar som viktiga för vad som hände när Marcus Noréns fritidssysselsättning fick skulden för hans död. Å ena sidan finns de subkulturella attribut som signalerar en ovilja att till fullo acceptera samhällets diskreta krav på normativitet. Den svarta läderrocken, den politiska markören på väskan eller det knallblå håret talar alla sitt tydliga språk. Någon som inte vill delta är per definition suspekt. Å andra sidan finns "vuxenvärldens" misstänksamhet gentemot sfärer som är omöjliga att blicka in i för en utomstående. Dansbanceländet eller lajvuppsättningens isolerade utrymme är hotfulla i egenskap av sitt uteslutande. Det är svårt att få delta på åskådande premis-

ser i ett levande rollspel. För att få tillträde måste man oftast acceptera, upprätthålla och interagera med illusionen. Journalister eller andra nyfikna personer begränsas i status och rörelsefrihet. På så sätt blir det engagemang som i förhållande till hockey eller pop skulle vara gulligt, istället farligt, menar Glacer.

Vuxna kvar i subkulturen

När jag, från ett definitivt inifrånperspektiv, reflekterar över detta resonemang, blir jag nyfiken på om vi möjligen kan finna oss i ett åsiktsskifte. De första generationerna lajvare har redan begett sig in i arbetslivet, och till skillnad från många utpräglade ungdomsrörelser verkar faktiskt ett ganska stort antal människor "bli kvar" inom rollspelssubkulturens kretsar även efter 27 års ålder. Kanske har detta att göra med att lajvande inte lika definitivt är en livsstil på samma sätt som punk, goth eller rave är det. Ändå finns det en tydlig förståelseskillnad mellan dem som har varit på ett lajv och de som inte har det. Vad kommer ske med "vuxenvärldens" utifrånperspektiv när inifrånperspektiven lika gärna kan representeras av lärare som av finnicka tonåringar?

Förhållandet till rollen

Glacer fortsätter med att presentera positiva respektive negativa synen på rollspel, för att sedan övergå till att försöka beskriva lajvares förhållande till roller och rolltagande.

Hennes resonemang bär främst fram motargument till det vanliga påståendet att en rollspelare riskerar att blanda ihop sin roll med sig själv. Det är intressant att se hur olika lajvare förklarar sina förhållningssätt till rollen – medan vissa hävdar att rollen är någonting man spelar, föredrar andra att beskriva rollen som ett tidsbegränsat alternativt varande. Interaktion nämns som en viktig premis för att upprätthållandet av en roll ska vara möjligt. En annan faktor är illusionen av en verklighet, där varje påminnelse om ett liv utanför fiktionen utgör ett hot mot spelet.

Alla verkar ganska överens om att det inte är särskilt svårt att skilja på fiktion och verklighet, även om Glacer uppmärksammar att det faktiskt är möjligt att fortsätta agera som sin roll därför att man helt enkelt *väljer* det. Det finns ingenting som säger att alla nödvändigtvis trivs bäst med "sin egen" personlighet. Det här resonemanget förs inte av någon av de tillfrågade lajvarna. Jag misstänker att 10 år av oroliga frågor kring vad rollen gör med spelaren har rest garden ganska mycket, och kanske till och med begränsat den interna diskussionen kring rollens förhållande till identiteten. Alla är helt enkelt vid det här laget vana vid att med stor säkerhet fastslå att skillnaden är absolut.

Det påståendet är egentligen ganska absurt, och fungerar bara ihop med en identitetssyn som inte erkänner processer eller strukturer som personlighetsskapande. Roll och identitet har blivit ett ickeämne, eftersom den fråga omvärlden egentligen ständigt ställer är ifall man riskerar att mista sin subjektsuppfattning som rollspelare, vilket inte alls är samma sak som ifall det finns risk för att man blandar ihop roll och person.

Jag efterlyser en större intern reflektion kring roller och rolltagande. Att lajva *är* att bland ihop roll och person, metamedvetenhet eller inte. Det går inte att upplåta sin kropp till någon handling utan att påverkas av den.

Överge normaliteten

Glacer skriver också om spelet som en överrenskommelse som främst består i att alla spelare gemensamt överger normaliteten, utan att för den skull överge vetskapen om spelets förutsättningar. Sociologen Bauman får med detta citat exemplifiera hur rolltagandet och dess rammar fungerar: "Leken sprider sig inte, smittar inte ned och når inte de delar som man vill ha eller måste hålla rena; den kan isoleras, hållas inom vissa gränser så att den inte påverkar eller rubbar vad den inte bör påverka eller rubba".

Men ramarna för levande rollspel är mer glidande än vad de kan framstå som vid en första anblick. Dels finns de så kallade skarplajven där deltagarna medvetet går ut och spelar mot verkligheten i politiskt eller experimentellt syfte, men även personliga missförstånd som får enorma konsekvenser för relationer, eller en så enkel sak som resor till och från spelområden. De flesta som har lajvat i någon annan miljö än nutid har upplevt den märkliga känslan av att kliva in på en vägkrog eller gå längs en gata med packning och underliga kläder – känslan av att vara del av någonting oförståeligt, känslan av att inte höra till.

Till skillnad från barn som leker är vuxna människor som beter sig underligt långt ifrån oförargligt i många ögon. Innebär det att gränserna borde skärpas så att allmänheten besparas eller vore motsatsen till större nytta? Det råder förstås djup oenighet om vad som bör och inte bör påverkas eller rubbas.

Vampyrer säljer

Glacer konstaterar att levande rollspel i sig knappast utgör något vidare mordmotiv, men att rollspelsrörelsen utgör ett tacksamt mål för mediadriv eller personer som letar efter kontraster som får deras egna samhällsvisioner att framstå i god dager. Vampyrer säljer helt enkelt bättre än dementier.

Så länge information om levande rollspel är svåråtkomlig eller motsägelsefull är verksamheten en vit kontinent mentalt, en projektyta för drömmar och mardrömmar. Rollspelsrörelsen skriver visserligen sin egen historia, men jag hoppas ändå att det är några år kvar tills det finns en unison definition och en fullkomlig medial insyn. Till dess räknar jag med några vampyrmordslöp till.

TEXT: TOVA GERGE

FOTO: FANNY NILSSON OCH JESSICA LINDBLOM

Saker man alltid tänkerkvällen innan ett lajv:

1. Varför har jag inte sytt färdigt mina kläder?
2. Var är sovsäcken/ kameran/ skorna?
3. Kostade det så mycket? Hur ska jag ha råd att äta resten av månaden?
4. Ånej, mitt jobbiga ex kommer också...
5. Varför valde jag den här rollen?
6. Ånej, ånej, en massa megahäftiga storlajvare kommer vara där och lajva skiten ur mig!
7. Fan, jag glömde ta med mig bindor!
8. Jag måste ta kontakt med en psykolog.
9. Seriöst... Jag har betalat för att lida så här
10. Här är massa trevliga människor som jag inte kommer träffa fastän vi är på samma plats jättelänge.
11. Det här kommer gå åt helvete, alla kommer hata mig.
12. Jag hatar min hobby.

ADA & TOVA

Alltid personlig service av kunnig personal

LÄDERHANDEL GAMLA STAN

AB JONAS ANDERSSON

Lilla Nygatan 10
Stockholm

Tel: 08-10 71 82 • Fax: 08-20 26 35
Epost: lotta.leather@swipnet.se

Vi erbjuder
alla lajvare
10% rabatt
på hela vårt
sortiment

Vi säljer läder
och skinn i
hela hudar
eller tillskuret i
remmar

Läder, skinn, mocka, nappa och sulläder. Pälsskinn från rävar, ren, med mera.
Bältesspännen, läderremmar skärs till efter önskemål. Verktyg – allt för ladersömnad.
Vi tar även emot postorderbeställning.

Hela katalogen finns här: www.leathershop.net

SVEROX

Fäa har en pressgranne vid namn Sverox. Den är förbundsorgan till spelförbundet Sverok och är något av en institution eftersom det är Sverok självt, och inte Sverox redaktion, som äger tidningen. Lite då och då har förbundet en upphandling, där de beslutar vilken redaktion tidningen ska ha.

Den senaste upphandlingen av Sverox skedde i höstas. Det är den fjärde redaktionen i tidningens historia som fått i uppdrag att göra Sveroks tidning. Tidigare redaktioner har varit Rävsvans (bestående av Tove och Anders Gillbring, Anders Blixt, Åke Rosenius och Magnus Seter) som var redaktion nummer ett och tre, samt Karin Persson, som var redaktion nummer två. Redaktion nummer fyra är November som består av Magnus Alm och Patrik Eriksson. I den senaste upphandlingen var Rävsvans och November de bägge huvudkonkurrenterna.

Egna reflektioner, del I

Jag har själv en rätt splittrad relation till Sverox och dess upphandlingar, eftersom jag en gång i tiden själv ställde upp med ett förslag till förbundstidning tillsammans med ex-fäiten Olle Sahlin och för-lorade. Jag ser mig dock som rätt opartisk i frågan huruvida Rävsvans eller Magnus Alm/Patrik Eriksson skulle göra den bästa förbundstidningen. Det viktigaste är att det är Sveroks egna medlemmar som får bestämma vad de vill ha.

Styrelseprotokollet

Det var för några veckor sedan som Fäa började misstänka att det var något märkligt med den senaste upphandlingen av

Sverox. Anna Westerling, hade, en vecka efter upphandlingen, intervjuat Rävsvans Tove Gillbring samt de nya Sverox-redaktörerna. Det framkom rätt snabbt att saker inte stod rätt till.

Sveroks styrelseprotokoll är offentliga handlingar och finns att ladda ned på Sveroks hemsida, www.sverok.se. Beslutet om upphandlingen finns i styrelseprotokollet för den 3:e oktober 2003. Beslutet hade förberetts med ett beslutsunderlag av Fredrik Engström och Fredrik Axelzon. Till beslutet om att ge Magnus Alm och Patrik Eriksson uppdraget att vara Sverox redaktörer finns två reservationer.

Reservationen av Anton Granström

Jag reserverar mig mot beslutet då jag finner beslutet undermåligt och kraftigt missvisande. Jag har ej heller något förtroende för den valda redaktionen.

Utdrag ur reservationen av Wille Raab

[...]För det första hade inte förbundsstyrelsen någon insyn i processen. Förtroendet var istället delegerat till de Sverox-ansvariga [i styrelsen] att ta fram ett informativt underlag för styrelsen att ta ställning till. För det andra [...] hade [de två Sverox-ansvariga] tagit ställning och hela underlaget

genomsyrades av argumentation [...]. För det tredje presenterades underlaget först dagen före det att mötet öppnades.[...]För det fjärde så har jag inget förtroende för att den valda redaktionen ska presentera en nämnvärt lika bra tidning som ett annat av alternativen. Sammanfattningsvis anser jag att styrelsen måste ha insyn i så här stora och viktiga beslut ända från de inledande faserna till de avslutande, och att styrelsen måste få ett beslutsunderlag som möjliggör oberoende beslut.

Intervju med Tove Gillbring

Fäa: Förbundsstyrelsen önskade en nyare och fräschare tidning. Har ni fått feedback från förbundsstyrelsen om vad de gillade respektive ogillade?

Tove: Ja, även om de inte varit så missnöjda som beslutsunderlaget antyder. En tidning är ett pågående projekt som man hela tiden måste diskutera. Fredrik Engström har en hel del starka åsikter, vi har förstått att han inte alltid varit nöjd.

Fäa: Hur gick upphandlingen till?

Tove: Man sade att det skulle bli en upphandling. Sedan hände ingenting, sedan hände ingenting, och den sista juni dök det upp besked om att alla anbud skulle in före den första september. Det var ju lite olyckligt, för i och med att vi fick reda på detaljerna så sent så kunde förbundsstyrelsen aldrig gå ut i Sverox om upphandlingen. Det tycker jag är synd. Det var väldigt kort om tid.

Fäa: Hur känns det nu?

Tove: Det känns lite klivet. Det har varit skitroligt att göra Sverox de här åren. Det som har varit absolut roligast är att få träffa medlemmarna, folk i alla åldrar, och få höra deras åsikter. Den uppfattning vi har fått är att vi har varit jävligt uppskattade och det kommer vi ta med oss. Det som känns tråkigast är att det är trist avslutat. Det hade varit roligare om förbundsstyrelsen hade varit tydligare från början och helt enkelt sagt att de ville ha något nytt, en total förändring och helst en ny redaktion. Att de står för det och säga direkt att "tack för de här åren" Nu känns det som att för att välja bort oss så skrev de nästan onödigt taskigt i sitt beslutsunderlag för att få oss att framstå som sämre.

Det ger en liten besk eftersmak som jag inte tycker vi förtjänar. Det är inte konstigt att man väljer att gå åt olika håll ibland, men på samma sätt som att man ska hitta bra sätt att jobba tillsammans kan man väl avsluta snyggt tillsammans.

Men vi kommer ju inte sitta och vara bittra utan gå vidare med att göra en egen tidning; speltidningen Fenix. Vi lägger hellre tid och energi på att utveckla den än att älta gamla surdegar.

Frågan om jäv

I Fëa nummer 35 skriver Anna Westerling en artikel om föreningen ASF i Göteborg, som åker på konvent och arrangerar mestadels fri form-scenarion. I den framgår det klart och tydligt att Fredrik Engström, Magnus Alm och Patrik Eriksson är tre personer i "ett gäng goa göteborgskisar".

Magnus Alm var valberedare på Sveroks senaste riksmöte. En av de personer som valdes in i år var just Fredrik Engström. Det här i sig är inte så konstigt, jag har själv varit valberedare och vet att man gärna pushar fram folk man känner och vet vad de går för. Det viktiga är att få en bra sammansättning.

Det man däremot sedan kan anmärka på är huruvida beslut som tas i en styrelse kan ts oberoende av den bakgrund de individuella personerna har för bakgrund.

Intervju med Magnus Alm och Patrik Eriksson

Magnus: Vi vill göra en journalistiskt upplagd tidning; korta artiklar, lättillgänglig och med ett informativt språk, riktad till Sveroks medlemmar och spelare i stort. Någon som också kan skriva om airsoft och paintball.

Fëa: Tycker ni att *Sverox* idag fyller det glappet?

Magnus: I den *Sverox* som görs nu fokuseras mycket på spelen i sig. Vår ambition är att fokusera på spelandet.

Patrik: Mer inspirerande artiklar; hur man intervjuar folk, gör egna spel eller dioraman, arrangerar, inspirerar andra. Artiklar som inspirerar till att utveckla hobbyn.

Magnus: En vitamininjektion, inte en distanserad tidning. Inspirera folk att prova nytt.

Fëa: För två år sedan sade du, Magnus, att

du ville ha en folklig *Sverox*? Är den här tidningen mer folklig?

Patrik: Den är folklig. Just det att en brädspelsartikel också skall vara tillgänglig för en lajvare. Om en artikel är bra allmänt skriven kan den locka någon som har en annan hobbyhobbyinriktning.

Magnus: Jag skulle inte säga att den är mer folklig än "rävarnas" *Sverox*. Den är folklig på ett annat sätt: den är mer tillgänglig, även för folk som står utanför förbundet, den kommer att göra sig bra som presentationsmaterial för mässor och liknande.

Fëa: När kom ni på idén att göra en tidning?

Patrik: Vi hade pratat väldigt länge om att göra nåt projekt av den här storleken tillsammans, men vi tänkte att nu var det dags, det var ett lysande tillfälle. Det här var alltså i juli.

Magnus: Det har gått snabbt. När vi sökte ville vi visa att vi var kompetenta och kunde göra en tidning så vi lämnade inte bara in en dummy på 16-20 sidor som egentligen efterfrågades utan en 40-sidorstidning med bilderna som de ska vara och nyskrivna, aktuella artiklar. Det var liksom ett test för oss. Om vi kunde göra den här tidningen skulle vi garanterat klara av att få ihop *Sverox*. Vi märkte också direkt hur vi hade det här breda kontaktnätet med skribenter och fotografer, det är det som har varit den största kicken. Det gick på två-tre veckor. Patrik jobbade med layout och bildinhämtning, jag jobbade med skribenterna.

Fëa: Ingen av er har gjort tidning förut?

Patrik: Nej, men jag har jobbat med en handbok om hur man gör tidningar, *Skol-tidningshandboken* heter den.

Magnus: Jag har arbetat med ett litterärt fansin, inte alls samma kaliber som *Sverox*, men jag har erfarenhet av jätteprojekt som *Futuredrome*.

Fëa: Upplevde ni att ni fick mycket stöd av förbundsstyrelsen när ni lade fram förslaget?

Patrik: De var ganska hårda med oss upplevde jag det som, med budgetförhandlingar och så.

Magnus: De har varit sakliga och korrekta, ställt många krav på oss. Jag har suttit i förbundsstyrelsen själv och vet hur det är. Man vill ju att allt ska gå att göra billigare och nu sitter jag på andra stolen och vet att det inte kan bli billigare än så här.

Fëa: Tycker ni att det var bra eller dåligt att det var Fredrik Engström och Fredrik

Axelzon som höll i upphandlingen?

Magnus: Jag ser det såhär; jag tror inte att de har varit partiska med tanke på hur jävla hårda de har varit.

Patrik: Den här situationen kan uppkomma i vilken situation som helst inom Sverok, alla känner alla. Det är ju ingenting vi kan göra något åt. Vi satte oss ned och gjorde ett väldigt bra förslag, och det var det enda vi kunde göra.

Magnus: Jag vet inte riktigt vad jag ska säga. Jag tycker vi har gjort ett bra förslag och kommer att göra en bra tidning. Jag har inte upplevt att de har varit partiska, men jag har inte sett hur upphandlingarna har gått till inifrån. Det är revisorn i förbundet som ska säga något om den saken.

Fëa: Är det tungt att ta över efter rävarna?

Patrik: Vi har fått väldigt god kontakt med de medlemmar vi har talat med. Vi känner att vi har ett stort stöd. Det är klart att vi funderat på hur det är att axla manteln, men i och med att Sverok är ett progressivt förbund finns det ett egenvärde i att förnya sig. Det kommer att komma folk efter oss som kommer att föra den här tidningen till ännu högre höjder. Vi ser oss som en länk i en kedja.

Magnus: Det är fritt fram att höra av sig till oss, till exempel om er förening gjort något ballt.

Patrik: Vi är verkligen intresserade av att få kontakt med folk. Om reportage man vill se, artikelförslag, vad man vill se mer av, vad man vill se mindre av.

Egna reflektioner, del II

Vid den första upphandlingen av *Sverox*, i tidernas begynnelse, tog Sveroks högsta beslutande organ självt beslutet om vem som skulle vara redaktörer för förbundstidningen. Sedan dess har otaliga förbundsstyrelser själv fattat egna beslut, beslut som alltid väckt en storm av kritik på efterföljande riksmöten. Är detta ett tecken på att Sverok blivit gammalt? Besluten i de viktiga frågorna har tagits ifrån medlemmarna och avgörs numera i maktens korridorer. Valet mellan kompetenta, kanske likvärdiga redaktioner, av görs av den som känner flest i Sveroks inre kärna.

Döm själva.

TEXT: MARTIN BRODÉN

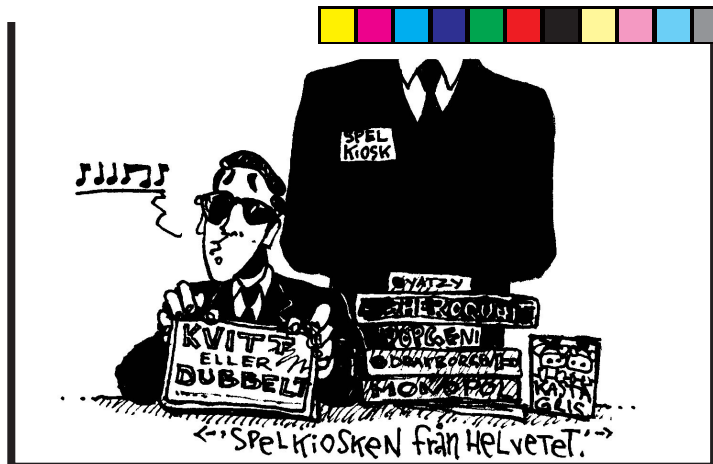
INTERVJU: ANNA WESTERLING

ILLUSTRATION: JOHANNA HEDBERG

HÅRDROCKSKONSERT?
SVEROXDEBATT.

Den tappra Färedaktionen samlades en söndagskväll för att testa Force Majeure ett lajv komprimerat på cd-skiva i vår kära chefredaktörs källare.

Spelvärld

Tova: Veldig flexibel egentligen, en värld där det finns flyglarm och skyddsrum men om det är nu, 30-tal eller framtid framgår inte. I praktiken består spelvärlden av skyddsrummet, vilket förstås styr handlingen i vissa riktningar.

Det är lite svårt att hitta några vilopunkter eller något lågmält. Istället blir spelet lätt konfliktcenterat och politiskt. Detta beror också på rollerna, som baseras på åsikter och verklighetsåskådning snarare än på känslor eller relationer.

Rollens ingång

Martin: Rollerna är inte särskilt köttiga. Nu är det ju en gång så att man aldrig kan räkna rollkvalitet i textmassa, så det behöver inte betyda så mycket. Det är ett gäng arketyper, och förmodligen så djupa som ett två timmar långt spel kräver, men inte mycket mer. Tanken är väl att man ska ta med mycket av sig själv och spela på.

Tova: Som sagt är rollerna mer politiska/existensiella positioner än historiska var- elser. Eftersom rollerna som delas ut på papper är korta och ganska öppna för tolkning händer det att tankemonologerna (på cd-skivan) motsäger spelarens tänkta intention och det uppstår en auktoritets- konflikt. Man vet inte om man ska följa den berättelselinje man själv skapat eller den som monologen så att säga gissar att man befinner sig i.

Effekter/uppvärmning

Anna: Jag tycker ljudbandet är himla bra. Det är läskigt med det stressande ljudet hela tiden. Däremot måste jag nog erkänna att scenariot är lite väl abstrakt för mig. Eftersom både värld och rollen är så pass ludiga så tycker jag det är svårt att utveckla något karaktärsspel. Man kommer in i rollen, men bara nästan. Men det vägs ju till vis del upp av de häftiga effekterna omkring.

3 UNDER FLYGLARMETS TJUTANDE FLYR KAKTÄRERNA NER I SKYDDSRUMMET DÄR STÖRRE DELEN AV SPELET ÄGER RUM.

Martin: *Force Majeure* har ett ljudspår som slår allt annat jag hört i interaktiva sammanhang. Dels är tankemonologerna väl balanserade och gestaltas med bravur. Dels är det också härligt och uppfriskande att man använder någonting annat än ren ambient för att skapa stämning. Musiken är sådan att den nästan stör spelet - men bara nästan. Istället ligger den och nosar i bakgrunden och är en klar spelstyrare. Får jag välja en sak som står ut från verket *Force Majeure* så är det musiken.

Tova: *Force Majeure* tar ganska seriöst på att spelarna ska göra ett förarbete och ett efterarbete. I manualen ingår uppvärmningsövningar och en uppmaning till att diskutera igenom allting när spelet är över. Det finns någon sorts vilja hos spelmarkerna att ta ansvar för hela processen, men spelarna kan också välja att lösa kringarbetet på ett helt annat sätt om det passar dem bättre.

Handlingen

Ada: "Manuset" är välskrivet och gör det möjligt att välja olika spelalternativ.

Men är det kul att spela en andra gång? Det känns lite mer som ett friformsrollspel än ett renodlat lajv.

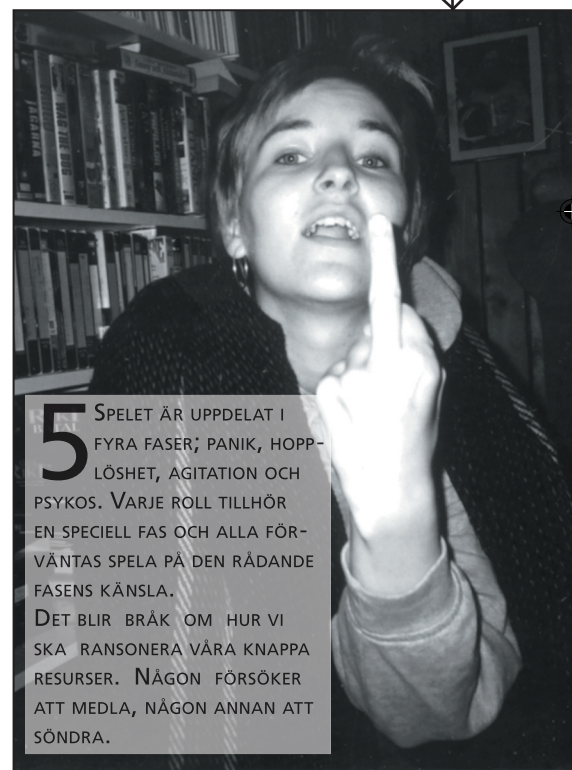
4 VISST HAR VI ROLIGT? LAJVET IGÅNG. SPÄNNINGEN MELLAN PERSONERNA I SKYDDSRUMMET STIGER. VI FÅR KNASTRIGA RAPPORTER PÅ RADION SOM INGEN RIKTIGT FÖRSTÅR.

Tova: Rollernas berättelser har egentligen bara två möjliga slut, men det är faktiskt att föredra framför det normala, flummiga brottet mitt i handlingen som tvingar en att gå hem och gissa vad rollen gjorde två dagar senare.

Tanken att ge nytt idématerial tror jag är genial, speciellt i ett skyddsrum där det inte finns så mycket normalitet att falla tillbaka på. Men det vanliga lajvproblemet med total dekontextualisering förekommer verkligen här.

Jag har svårt att relatera både till de andra rollerna, skyddsrummet och till den (o-)verklighet som finns utanför de stängda dörrarna. På något sätt är det lättast att gå in i det här spelet med en roll som redan tillhör psykosfasen, för allting är så vansinnigt. Det går inte att vara livrädd i två timmar om man inte verkligen är det, det blir för tråkigt.

5 SPELET ÄR UPPDELAT I FYRA FASER; PANIK, HOPPLÖSHET, AGITATION OCH PSYKOS. VARJE ROLL TILLHÖR EN SPECIELL FAS OCH ALLA FÖR-VÄNTAS SPELA PÅ DEN RÅDANDE FASENS KÄNSLA. DET BLIR BRÅK OM HUR VI SKA RANSONERA VÅRA KNAPPA RESURSER. NÅGON FÖRSÖKER ATT MEDLA, NÅGON ANNAN ATT SÖNDRA.

	Ada	Anna	Martin	Tova	Medel
Spelvärld:	3	3	3	4	3,25
Rollens ingång:	4	3	4	3	3,5
Effekter/uppvärmning:	4	4	5	5	4,5
Handlingen:	5	4	3	3	3,75
Text och layout:	3	4	4	5	4,0
Medelbetyg: (1-5)	3,8	3,6	3,8	4,0	3,8

Sammanfattning: Vi hade en kul kväll med *Force Majeure* och det är förvånande hur lätt det går att komma in i stämning och roll med de enkla hjälpmedel som hör till.

Få tag på Force Majeure: <http://www.interactingarts.org/force/>

Vad vill du att Fëa ska testa?
Hör av dig! Fëa testar allt!
fea@sverok.net

FÖRSVARA FANTASYN

Någonstans inom de allra flesta som vuxit upp i Sverige under de senaste trettio åren, finns minnet av två bröder och ett land bortom döden. Nangijala, där det fortfarande är lägerdarnas och sagornas tid. Kanske är det inte så konstigt att det är till en sån plats vi längtar, även när vi blivit större. En plats för saga och mystik. Vem säger att fjortonåringen som hänger på skolgårdens trötta asfalt inte skulle kunna besegra riddar Kato? Vem säger att en datakonsult inte får drömma om trolldöda? Och vissa av dessa fjortonåringar, datakonsulter, skådespelare och affärsbiträden försöker blåsa liv i sina drömmar genom fantasylajv.

I lajvkretsar anses fantasylajv ofta inte vara riktigt lika fina som andra sorter, de påstås vara för icke-nyskapande eller anses lite fåniga. Jag vill inte försvara ett löpandebandarrangerande av medelmåttiga fantasylajv, för visst finns det många sådana.

Det jag vill försvara är rätten att leka och låtsas. Varför ska det vara finare att låtsas framtid än att drömma sagor? Visst, jag erkänner, det var inte teaterintresse eller en önskan om att studera det västerländska samhället utifrån som fick mig att dras till mitt första (fantasy-)lajv. Dessa intressen väcktes visserligen med tiden av lajvandet men det jag drömde om då var Nangijala och Tolkien. Trots allt är fantasyn den största inkörsporten till lajv, även för de som senare aldrig skulle ta i en ringbrynja. Kanske blir man så van vid att kunna välja att man glömmer hur magiskt det var första gången man satt med en mantel svept omkring sig vid lägerelden. Okej,

illusionen håller inte alltid - en caterpillarkänga här, en stammande målbrottsaly där och verkar inte byäldsten väldigt ung? Och visst kan det väcka den lilla elitisten som ligger på lur hos var och en av oss som har en dröm vi inte vill få raserad av andra.

Man bestämmer sig för att arrangera ett tiopersonerslajv för sig själv och de av ens vänner som uppfyller kraven och ha alvaudtion så att ingen utan den sanna Legolas-känslan släpps in. Det är otroligt störande när folk inte anstränger sig tillräckligt för att leva upp till min bild av illusionen. Men ärligt talat är det mer störande med erfarna lajvare som åker på stora nybörjarlajv med låga krav för att sedan återvända och gnälla på diverse debattforum över den låga medelåldern eller brister i utrustning. Det arrangeras seriösa och väl genomtänkta lajv inom den här genren också, jag kan namedroppa I skuggan av ringen, De tusen rosornas väg och det 1500-talsinspirerade Nidgärning.

Skrapar man bara lite på ytan märker man att fantasytomten bor under huden på den mest avantgardistiska fantasysyhatande framtidslajvare. Egentligen behöver kanske fantasyn inte försvaras. Jag menar, nämn EN lajvare som inte kan sin Tolkien? För att inte tala om medeltidsveckan när lajvare av alla de slag glatt svidar om till mantel och struthätta.

Till sist vill jag bara citera trubaduren Loke, som skaldade såhär under medeltidsveckan "Visst är det sentimentalitet och det är romantik, jag vet, men det är också verklighet och det sker i ärlighet!"

TEXT: ADA FREDELIUS

BILD: GEOFFREY SHORT, OFFICIELLT MATERIAL

Get Off!

-ska det vara så svårt?

Ja, alla har vi upplevt det. Eftersnacket.

Själv hatar jag eftersnack. Jag är ofta helt tom och förvirrad och de hysteriska människorna är en påträngande massa. De senaste åren har jag mer och mer börjat sakna något efter lajvet. I och med att rollerna och framförallt lajven blivit mer komplexa är inte eftersnacket nog.

Det snackas så mycket om avrollning nu för tiden, men jag har aldrig sett skymten av någon att tala om. Det är ledsamt. Speciellt om arrangörerna innan lajvet har lovat att ha en, men som inte blir av.

Jag tror att det kan bero på att folk är så glada när lajvet är slut. Alla är uppe i varv när spänningen släpper. Som arrangör har jag upplevt att det liksom inte riktigt behövs (de skrattar ju), och att det känns lite fånigt att be folk att ta del i någon flummig ritual. Som deltagare är det lätt att dras med i strömmen av exalterade människor.

Lek med allvar

Men jag tycker att det är dags att vi börjar inse allvaret i det vi håller på med. Människor lämnar lajv med rester i själen, rester som de får ta hand om helt själva. Om vi tar våra lajv på allvar måste vi också ta hand om lajvets efterbörd med allvar. Det är inte småpotatis vi leker med utan människor, människor som har varit med om starka saker och som har upplevt starka känslor - på riktigt. Även känslor i rollen är en del av oss som finns kvar efteråt. Vi måste ta oss tid att hantera att vi levt i en förtrollad värld tillsammans. Den har varit verklig, men ändå inte.

Jag behöver ett ordentligt utrymme för att ta hand det och jag vet att jag inte är ensam. Det behövs något mer än vad som finns idag. Jag söker en modell för ett gemensamt avslut.

Drömmen om avrollningen

1. Lajvet avslutas på lämpligt sätt, till exempel med musik, en på förhand given signal eller annan överrenskommenhet.

2. Den som leder avrollningen ber alla att vara tysta i fem minuter och låta det faktum att lajvet är slut sjunka in.

3. Avrollaren ber deltagarna lägga sig eller sätta sig på golvet och blunda och leder sedan deltagarna ut ur lajvet och ut ur rollerna. Alla ska få tid på sig att tänka igenom vad de har varit med om och säga adjö till sina roller. Detta kan få ta olika tid, men man bör se till att det inte hastas igenom.

4. Avrollaren ber alla komma tillbaka till verkligheten och sig själva.

5. Deltagarna delas upp i grupper och får ramar för diskussioner, låt en i gruppen vara processledare så att det inte spårar ut till: "du spelade fel" eller "jag/du var så jävla cool". Se till att inte grupperna är för stora, för då kan diskussionen vara svår att ta del i för alla. Diskutera tills alla känner sig klara med vad de ville säga om lajvet. Bekräfta varandra.

6. Fritt fram för de som vill eftersnacka.

7. Ha fest.

TEXT: ANNA-KARIN LINDER
BILD: FANNY NILSSON

The secret life of Carolina Von Sparr

- eller vad jag egentligen gjorde på Vila i frid

Jag tänkte ge er några ögonblicksbilder från dagen som etsats sig fast i mitt minne och som jag tycker ger en bra stämningsbild av den såpopera av allra grövsta slag som vi alla hamnade i.

Under en solig septemberlördag på herrgården Kollinge gods i Sörmland utspelade sig ett högadligt bröllop. Inbjudna till den överdådiga bröllopsfesten var de unga tus familjer samt närmsta vänner. Kvällen skulle bli lång och magisk! En av de omkring 40 närvarande under firandet var brudgummens syster, dvs jag, Carolina Von Sparr.

Carolina Von Sparr har ett akut behov av att skaffa fram 100 000 kr snabbt. Detta för att kunna betala tillbaka pengarna som hon stulit från sin mamma. Den lättaste lösningen är att få pengar av Ruben Silfverflöjtt, mannen som Carolina i hemlighet är gift med. Det vill hon dock helst undvika då hon inte ville berätta för honom att hon stulit pengar. Hennes lösning blir istället att försöka få pengarna från den närmsta och mest lättlurade personen hon vet: hennes hemliga flört och hennes makes bästa vän, Kent Gröder!

Redan under dagen har Kent visat stort intresse för Carolina. Under bröllopsmiddagen passar Carolina på att be honom om pengar. Kent går med på det, men i vill att Carolina i gengäld bryter sitt äktenskap med Ruben. Detta hade Carolina förstås inte en tanke på. Hennes avsikt var att få pengarna och sedan göra sig av med Kent så fort som möjligt. Efter middagen får Carolina sina pengar efter lite kvinnlig övertalning.

Vad gör då en kvinna i balklänning av en check på 100 000 kr? Jo, hon stoppar den innanför bh:n. Carolina går snabbt ifrån Kent och upp i huset. Men när hon ska ta fram checken upptäcker hon till sin fasa att hon tappat den, någonstans på vägen från Kent till Huset. Stor sorg!!! Vad göra då?

Det är bara för Carolina att gå ner till Kent igen och be om mera pengar. Kent lovar att försöka skaffa fram mer pengar genom att försöka lura dem av sin närmsta släkting, som ett förskott på det stora arv han väntade.

Under tiden har Carolinas man Ruben fått reda på att Carolina vänstrar med Kent

och vill konfrontera henne med detta. Carolina och Ruben går upp på Rubens rum. Där berättar Ruben att han är helt pank. Carolina skriver i rent vredesmod på ett äktenskapsförord. Hon vill ju till varje pris få behålla eventuella pengar hon kan lura av Kent och inte behöva dela dem med Ruben vid en eventuell snabb skilsmässa. Carolina lugnar sig sedan lite och bestämmer sig för att berätta allt för Ruben, som ändå är den man som Carolina helst vill ha. Hon berättar om pengarna hon är skyldig sin mamma, samt om sina försök att få pengar av Kent. Ruben tror henne och tillsammans gör de upp en plan på att Carolina ska pressa så mycket pengar som möjligt ur Kent...

Ett stort tack till alla arrangörer och alla underbara motspelare/motspelerskor vilka gjorde "Vila i Frid" till det absolut roligaste jag gjort på länge! Jättekras till er alla!

TEXT: ANNA JONSSON ALIAS CAROLINA VON SPARR
FOTO: PER ERIK OLSSON

Mellan himmel och hav

Elisín Sec Gilva

Just den här dagen vaknar jag tidigt, tidigt. Utanför tygväggarna hör jag hur våra morgonmänniskor rör sig. Det är mer sorl än vanligt, förväntning darrar i luften. Jag lyfter huvudet och ser ner i huset Secs andra blå ögonpar. Min kvällsförälder Dahil har också vaknat tidigt. Min morgonförälder Kidou har lämnat platsen bredvid soui tom. Jag kryper ner en avsats och kurar ihop mig tillsammans med min förälder.

En morgonförälder och en kvällsförälder är allt vi har kvar, mitt syskon och jag. Men idag vill jag inte tänka på dem - de som inte är kvar. Vi har klarat oss bra ändå. Och idag ska aur gifta sig.

När jag vaknar nästa gång sitter Aoulao på vår sovavsats med min frukostskål i handen. Aur ler på sitt trygga sätt, men jag är säker på att till och med mitt orubbligt lugna morgonsyskon är nervös. Jag pillar lite i biomassan och tänker på att det är sista gången Aoulao hämtar min frukost. Från och med imorgon kommer aur att ha två kvällsgemåler att se efter istället. Men Aoulao ler och Temelu som ska bli auris morgongemål verkar gladare än på länge.

Och dagen går. Jag har röda och gula målningar längs armarna. Till och med min vän Jamil har fått sina händer smyckade, fastän sou bara är av hus Pen. Gemälerna har för länge sedan försvunnit in i hus Tri för att tvättas och sminkas. Vi väntar och viskar. Till sist säger någon att det är dags.

Jag hinner ge mitt syskon en snabb kram innan jag måste ställa mig på min plats i bröllopsdansen. Gemälerna ska dansas in i mitten och ut i sitt nya liv. Våra stampningar, våra cymbaler, våra bjällror, ljudet stiger mot torgets böljande vita tak.

De börjar gå. Temelu från Sec Tira som ska lämna sin familj och sin bosättning. Madidj från Tri som nu äntligen flyttar in hos oss, så som det alltid varit tänkt. Sou'ze från Ept som från och med imorgon kommer att ha sin förälder som tjänare. I de klarröda bröllopskläderna ser sou redan ut som en av oss i Sec. Och så mitt syskon, som inte lämnar sitt hus, men väl sin barndom.

Nu är de inne vid mittpunkten. Sunnivorna tar deras händer och vi andra börjar röra oss. Långsamt först, men stadigt snabbare. Om någon grät när gemälerna gick in i vår mitt är det glömt nu. Hela vår bosättning rör sig som en kropp. En stampande, klirrande kropp. Vi hör havet över vår egen dans. Så splittras vi upp med ett nytt äktenskap ibland oss.

Vi skrattar och visslar när Aoulao letar sig fram ibland oss för att hitta den av kvällsgemälerna aur vill älska med. (När jag gifter mig hoppas jag att det blir jag som blir vald först). Aur hittar fram till Sou'ze och för soui vid handen in i Sec. Temelu och Madidj rör sig mot varandra i vimlet.

Till sist är maten uppäten och ljuset dämpat. De flesta morgonmänniskorna har börjat dra sig tillbaka, men här och var syns fortfarande deras blågröna dräkter. Vi har dansat så vackert som vi kunnat för deras skull. Bosättningens nyaste gemåler, tredje äktenskapet i hus Sec sitter rufsiga och trötta bredvid varandra.

Jag och min vän Akihl snurrar tills vi faller ihop på golvet. Precis som jag har sou ett äldre morgonsyskon: Nu tittar Kitau lite uppfodrande på oss och säger åt oss att ta det försiktigt. Vi reser oss upp igen och fattar varandras händer. Genom rummet ropar Aoulao åt mig att vika upp kjolen så att jag inte snubblar - aur är fortfarande mitt syskon.

Vi snurrar med händerna om varandras handleder. Snurrar och snurrar i en virvel av röda tyger.

Mellan himmel och hav

(21-27 oktober, 2003) arrangerades av arrangörskollektivet Ars Amandi.

Hemsida: www.ars-amandi.nu/mhoh

I världen där lajvet utspelades följer genusordningen inte det biologiska könet. Genus kallas soltid och består av morgon- och kvällsmänniskor som tillskrivs olika egenskaper. Istället för "han" och "hon" som pronomen används "aur" om morgonmänniskor och "sou" om kvällsmänniskor.

Äktenskap ingås fyra och fyra, två från varje soltid.

I bosättningen bestäms en persons status av vilket hus aur/sou tillhör. Husens inbördes status är:

- Prima (främsta huset)
- Sec
- Tri
- Qua
- Pen
- Exx
- Ept (lägst i denna bosättning, tjänar i de övre husen)

Sunnivorna är en form av andliga ledare, de är varken aur eller sou utan snarare båda. Deras pronomen är "ta".

TEXT: ADA FREDELIUS
BILD: SOFIA NORDIN

Houlam Sec Gilera

"De kommer snart!"

Någons röst når mig. Jag vet inte varifrån den kommer, jag bara slås av verkligheten i att snart få stå nära min andra själ, min blivande auringemål.

"Tira kommer!" Den tidiga dagens lugn störs av tumultet som uppstår i Sec då husets souin inser att de måste göra sig själva och huset vackra för våra gäster. Jag byter en blick med Kidou, min enda levande morgonförälder, och vi ler båda mot varandra. Mitt i allt liv och stim kryper jag lugnt in i rummet där vi aurin förvarar våra kläder och drar fram min heltäckande överdragsjacka, som jag på grund av den opraktiska mängden tyg nästan aldrig använder, drar på mig den, och tar mig ut genom tunneln som går från vårt hus ut i det officiella rummet med min puls kraftigt stigande. Min familj står där. Dahil, min enda levande kvällsförälder, är strängt upptagen med att arrangera dem vackert för att imponera på våra gäster. Jag går fram till Kidou. Aur tar min hand, trycker den och lägger sin andra arm om mina skuldror. Dahil ställer sig framför oss och ler stolt.

"Ni två står kvar just så. Underbart."

Arrangerandet tar lång stund, och när alla står på sin plats placerar sig Dahil själv framför de andra, i halvt liggande ställning. Väntandet därefter tycks evigt. För varje andetag jag tar stiger min puls och mina förväntningar mer och mer och jag klämmer hårdare och hårdare om Kidous fasta hand. Våra blickar möts, och det lugnar mig mer än något annat. Plötsligt ser jag rörelse i gången som går till frakthallarna! Turei, piloten från Exx som hämtat dem ifrån bosättningen Tira, kliver in, dammig från resan, och går rakt genom rummet fram till sin familj.

Men jag är en god aurin

Kidou hand är en klippa som hindrar mina knän från att ge vika. Rizel kommer först, stark och klädd i mörkt rött. Efter sou följer de andra. Dahil reser sig graciöst upp talar till gästerna för att välkomna dem, men jag hör inte ett ord av vad sou säger. Strax framför Temelu stannar jag till, bara ett ögonblick, och vi betraktar varandra med breda, förväntansfulla leenden, men då jag tar ett steg fram för att äntligen få omfamna aur känner jag Dahils hand över mitt bröst förhindra mig från att komma närmare. Panik stiger inom mig, och jag ser samma sak hända i Temelu via aurs ögon.

Jag vrider mig om för att frågande se på Dahil. Sou ler, men blicken är sträng och hård. "Ni får vänta tills isoleringen."

Dahil är min kvällsförälder, och jag kan inte mycket annat göra än att bita ihop, nicka och göra som sou säger, så jag sträcker på mig och följer strömmen mot vårt hus, men inom mig känns det som om någonting håller på att börja spricka och under mina ögonlock bränner tårarna. Men jag är en god aurin. Jag är en klippa. Jag visar ingenting av min besvikelse och avstår från att protestera framför gästerna, utan börjar istället tålmodigt hjälpa Kidou att ställa fram inför teceremonin.

Om en Sunniva kallar

Kidou leder hela ceremonin kring tedrickandet, en tradition som min familj håller hårt på, och jag har fått äran att assistera aur så länge aur är i livet. Under ceremonin lyssnar jag knappt på souinföräldrarnas utsvävande ord, utan håller hela min fokusering på att hindra mina händer från att skaka medan jag skänker muggarna, en efter en, i rätt färg och ordning, till Kidou som i sin tur låter teet rinna med en perfekt stråle ner i dem. Då och då glider min blick mot Temelu, och aurs mot min, och vi låter små leenden smyga fram.

Jag märker hur Dahils ord om äktenskapet upprör Temelu och jag ser att aurs ögon blir blanka av tårar, men jag kan inte förstå varför. Jag tvingas kämpa med att hålla koncentrationen och fokusen i mitt arbete. Till slut går det för långt. Temelu ursäktar sig mitt i tedrickandet och går sin väg. Hela mitt hjärta stannar till. Något är fel. Temelu vill inte vara här, och jag vill inget hellre än att höra aurs berättelse och vara ett stöd. Under den resterande delen av tedrickandet sitter jag som på nålar.

Just som jag och Kidou plockat ihop alla muggar och allting nästan är färdigt ser jag sunnivan Udd skymta i dörrhålet. Ta letar upp mig med blicken och vinkar åt mig att komma, men eftersom att allting inte är färdigt än söker jag upp Dahils blick och frågar om jag får gå. Sou nickar. "Om en Sunniva kallar, så kallar en Sunniva". Ta tar min hand och leder mig ut ur tunneln, genom det stora rummet och in i de lägre husens gemensamma tunnel på andra sidan. Ta leder mig in i Ept, och därinne finner jag alla mina älskade, och alla skiner de upp när de ser mig.

Stämningen i Ept är avslappnad, inte alls stel som i Sec. Alla skrattar och pratar med varandra och när Sou'ze inte är upptagen med att låta ett kakfat vandra runt ligger sou i mitt knä eller famn. Utan förvarning dyker Lindaos huvud upp i dörrhålet och eftersom att jag inte ätit upp tidigare ber jag aur att hämta min matskål. Efter en stund kommer istället Ailo. Aur ställer skålen framför mig och säger tyst; "Dahil vet att du är här." Tonen i aurs ord får mig att inse att Dahil inte alls är nöjd över att jag sitter i Ept. Men innan jag hunnit tömma skålen kliver Dahil och Rizel in i Ept. Alla ser upp, något förvånade och nervösa. Självt känner jag bara oro. Dahil ser inte ens åt mitt håll, och det sårar mig, för jag vet att det betyder att sou är besviken på mig.

Prata med Aulao

Med fina ord bjuder de båda souin från Sec in Sou'zes föräldrar på te i vårt hus, och när de vänder sig om för att gå hör jag Dahils röst, helt stel och platt. "Aulao." I det enda uttalandet av mitt namn ligger så mycket vikt. Dahil får mig att inse att allt är mitt fel. Det är jag, och bara jag, som har handlat orätt. Jag reser mig upp och följer, med hjärtat i halsgropen, efter de båda tillbaka till Sec.

"Förstår du inte vad du har gjort?"

Vi sitter båda två, Dahil och jag, på vassmattan uppe på plåtarna inne i Sec. Öga mot öga. Jag ser hur Dahil kämpar för att hålla sina tårar tillbaka, och jag vet att allt är på grund av mig.

"Du lämnade teceremonin, utan att fråga om lov, går till Ept och tvingar mig och vår gäst att förödmjuka oss genom gå dit och bjuda in dem till vårt hus, bara för att hämta dig."

Dahils tårar börjar nu rinna nerför souis kinder, och trots att jag vet att sou gav mig tillåtelse att gå ids jag inte säga emot. Jag borde verkligen ha vetat bättre. Dahils ord maler på och blir mer och mer besvikna, souis tårar rinner allt tyngre ner för souis kinder, och till slut kan jag inte hålla mina egna tårar tillbaka.

"Men du lät mig inte hälsa på Temelu!" Mina ord får Dahil att stelna till. "Kidou, prata med Aulao."

På ett sätt blir jag lättad. Kidou förstår mig på ett sätt som Dahil aldrig någonsin skulle kunna göra. Tillsammans går vi ner i det Blå rummet och väl där kan jag äntligen slappna av och berätta precis hur jag känner utan att behöva vara rädd för att sår Dahil. Kidou nickar, lyssnar, och tröstar.

Efter en stunds ensamhet

Efter ett tag håller aur upp handen åt mig, manar mig att vänta, och försvinner iväg. Efter en stunds ensamhet ser jag Kidous fötter utanför rummet. Aur har med sig Temelu. Temelu kryper in och sätter sig på kuddarna bredvid mig. Vi omfamnar varandra och sitter sedan så under en lång stund.

"Aulao, jag har något jag måste berätta för dig." Aur tar min hand och vi begraver våra blickar i varandra.

"Jag har min kärlek i Tira. Men jag har också kärlek här, i Gila." Temelus hand pressas mot min bröstorg. "Det är du, Aulao. Jag älskar dig. Du är min bästa vän. Men jag vet inte om jag kan lämna Tira. Du förstår, jag älskar en souin. Jag älskar sou så mycket att mitt hjärta brister, men sou är redan gift. Jag vill hit. Jag vill gifta med dig, Sou'ze och Madij, men jag vill inte lämna Anoud."

Temelu sliter sin blick från min och vänder bort sitt huvud. "Hjälp mig, Aulao. Jag vet inte vad jag ska göra."

Jag vet inte om Temelu är rädd för min reaktion. Rädd för att jag ska bli arg, men jag kan inte bli arg. Inte på Temelu. Istället lägger jag min hand på aurs kind och föser bort aurs tårar. "Det är klart att jag hjälper dig, Temelu. Allt kommer att bli bra."

Vid mina ord skiner Temelu upp och ett brett, nästan barnsligt, leende överglänsar tårarna. "Är det sant? Vill du det?"

Jag nickar och sedan omfamnar vi varandra igen innan vi går ut till våra familjer. Dahil är den första jag ser. Jag stelnar till en aning. De sista ord vi sade till varandra var hårda. Men Dahil ser inte arg ut, utan ler och lägger mjukt sin hand på min överarm. Förmodligen har Kidou lugnat soui. "Känns det bättre?" Jag nickar och Dahil möter min blick med ett varmt leende.

När Temelu och jag gått och lagt oss på kvällen håller vi hårt varandras händer och ligger stilla och tysta en lång stund. "Det här kommer att bli bra."

På natten drömmer jag om tröstande, smekande händer och om välbekanta röster som viskar till mig att jag inte är ensam.

TEXT: ELIN GUSTAFSSON

BILD: OSKAR HENRIKSSON, SOFIA NORDIN

MONTAGE: JOHANNA HEDBERG

MELLAN HIMMEL OCH HAV-ARRANGÖREN
EMMA WIESLANDER ÄR KÄRLEKSFULL
TILLSAMMANS MED NÅGRA DELTAGARE

Mellan Himmel och Hav var ett mediokert namn på ett suveränt lajv. Lajvet ville många saker; det ville belysa och dekonstruera könsroller, betona samarbete mellan skribenter och spelare, vända upp och ned på dygnet och tillfredsställa grundläggande mänskliga behov, som ömhet, närhet och bekräftelse.

Man kan naturligtvis säga att *Mellan Himmel och Hav* var ett lajv som gjorde det lätt för sig, att det inte går att misslyckas med ett sådant lajv. Det är (nästan) sant, men det var också helt rätt. *Mellan Himmel och Hav* var, och det speciellt efteråt, ett feel-good-lajv, som gjorde sina deltagare väldigt gott som människor. Det hade också ett politiskt budskap som tyvärr kom litet på skam på grund av lajvets placering i rymden, och den naturliga distans som infinner sig när man spelar rymdbeduin. Men det är också skönt att allt inte sköttes perfekt, eftersom det då finns utrymme för att göra det här igen. Det tror vi att de flesta deltagarna skulle vilja.

Spelet gick av stapeln på scen 2 på riksteatern i Hallunda i Stockholm som draperades med tyg och plast till en gigantiskt rymdkuvös tänkt att vara en biosfär på en ökenplanet. I små rum som byggts upp av tyg och plast levde de olika grupperna som alla hade varsin uppgift, att värna om och bära ut vattnet, att sminka och vårda, att laga mat och så vidare. För att sätta manligt och kvinnligt i perspektiv

fanns två soltid (genus), morgonmänniska och kvällsmänniska, skapade genom sammanblandningar av klassiskt manliga och kvinnliga drag. För att ytterligare accentuera detta sanerades också lajvspråket från ord som hon, han och man, och ersattes av konstruerade ord (till exempel aur för morgonmänniska och sou för kvällsmänniska), könsneutrala för spelarna. Att hålla tungan rätt i mun var inte lätt.

Med *Mellan Himmel och Hav* tar lajv ytterligare ett kliv uppåt på mögnadstrappan. Det är inte nödvändigtvis någonting positivt, även om artikelförfattarna anser det.

Med bara tyg mellan trånga rum levde och älskade cirka 70 spelare tillsammans i 72 timmar. Det var stort och det var bra. Det fanns sådant som kunde ha gjorts bättre. Emma Wieslander har gjort ett fantastiskt jobb och förtjänar all heder. Vi gör ett försök att sammanfatta något av *Mellan Himmel och Hav*

Koncist om:

på ett sådant sätt att det blir tillgängligt för andra. Det här handlar inte om vad någon eventuellt missade, utan om vad vi skall göra härnäst.

Workshopmodellen för rollmecket

Någonting vi vill se mer av är avsaknaden av skrivna roller ersatt av samarbete mellan skribenter (naturligtvis fel ord då) och spelare för att tillsammans skapa bra och intressanta roller. För skribenter leder detta dock till koordinationssvårigheter eftersom den mesta informationen inte står att läsa någonstans, någonting som skribentgruppen kände av. Att komma till lajvet ett par dagar i förväg och sedan arbeta ihop oss för att bli en bra "ensemble" fungerade över all förväntan. Det skulle vara intressant att skapa en lajv endast genom ett par dagars workshopande så att alla deltagares stämning och riktning tas tillvara. Man behöver inte förbereda sig i månader för en roll om rollen baseras på vem man är och hur man mår just innan man börjar spela. Mer experimenterande med koncentrerat workshopande!

Ömhet

Mellan Himmel och Hav strävade efter att rita om kartan i många avseenden. Hederligt, svenskt, samlag var förbjudet, och ersatt av smekningar av hals, nacke och armar som var de partier av kroppen som var erotiskt laddade i *Mellan Himmel och Havs* värld. Att ha klara restriktioner och förbud var klockrent; det blev enklare att ha sex, man behövde inte fundera över var gränserna gick. Vare sig hos en själv eller hos ens partners (åtminstone inte i samma utsträckning) och det blev betydligt rimligare med älskande par i samma rum som det kokades te, lektes med spädbarn och så vidare. Det är inte helt orimligt att tänka sig att samlagsförbudet också kan ha tjänat som krydda. Närheten mellan människor, att ta på varandra när man talade, utan att det tolkades som sexuella inviter eller kändes obehagligt för att man inte visste hur man skulle tolka det var minst sagt befriande. Vi säger det igen: *Mellan Himmel och Hav* var ett lajv som faktiskt tillfredsställde grundläggande mänskliga behov på ett sätt som samhället inte klarar av. Mer spel i världar som den här.

Mellan himmel och hav

Fyrpersonersäktenskap

Mellan Himmel och Hav användande av fyrpersonersäktenskap är intressant. Två av varje soltid (kön); en "frände" och två "partners", kort sagt. Den viktiga poängen här är förstås att det traditionella äktenskapet också är konstruerat. Det finns naturligtvis positiva och negativa saker att säga om båda. Som ett lajvknepe fungerade det utmärkt med stora äktenskap eftersom det förde spelarna närmare varandra, motiverade närhet och ömhet mellan spelarna och minskade risken för att samlevnaden skulle bli tråkig.

18-timmarsdygnet

I 72 timmar levde vi instängda i *Mellan Himmel och Hav*-kuvösen utan klockor och speglar. På de 72 timmarna genomlevde vi fyra 18-timmarsdygn vilket förstås innebar en dygnsförskjutning som gjorde att man ibland fick stiga upp mitt i natten och låtsas att det var morgon. Det medförde att arrangemanget kändes betydligt längre, och även speldagarna blev kortare, intensivare och hann aldrig bli tråkiga, trots instängdheten och de repetitiva sysslorna. Ett alldeles utmärkt knepe som det finns fog för att använda igen.

De döda

De döda vandrade bland de levande utan att de senare såg dem. De döda hade en spelledarroll och påverkade spelet genom att visa saker, bara vara närvarande, etc. Som exempel kan nämnas en minnesstund som berikades oerhört av att den döda faktiskt var där, döda makar som höll om sina levande, och så vidare. De döda koordineerade sig i off-rummet och gick tillbaka in som en insatsstyrka för att styra upp scener och påverka den bitvis ångesttryckta stämningen. Hur man ville tolka de dödas spel var upp till spelarna. Tjusningen i att spela död var att få iaktta och skapa vackra och bra scener, inte i att spela ut en roll. I övrigt hänvisar vi till diskussionen om "sisade spelare" på G-punkt (oktober 2003).

Ljudspåret

Mellan Himmel och Hav kuvösspelvärld gav också möjlighet att ljudsätta hela spelet. Det fanns ett morgontema för morgonmänniskorna och ett kvällstema för kvällsmänniskorna, med klart olika anslag, samt diverse mindre musikavsnitt, till exempel ett för bröllopet. Och visst ger det någonting extra med bakgrundsmusik. Att vakna i övergången mellan morgon- och kvällsmänniskotemat var en spark rakt

tillbaka in i lajvrollen efter en kort natt. Att fler lajv ljudsätts är en positiv utveckling, att använda ljud för att förstärka stämningen eller för att accentuera vissa scener, och att koppla samman ljud och ljus, som på till exempel. *Mellan Himmel och Hav*. Artikelförfattarnas åsikter går isär när det gäller musiken som har upplevts både som litet feg, men även ganska krävande och påträngande - på ett bra sätt, vilket förmodligen faller tillbaka på personliga preferenser.

Att spela på lycka

Det är klart att lajvare som ju är konsument av kanske det bästa av film-, musik-, serie- och så vidare-kulturen till slut fastnar i ett mönster och ser ångest där ångest inte finns. Naturligtvis är det så att vi som spelar lajv i slutändan gör det för att vi går igång på det, och lika naturligt är det att sätten vi går igång på är många och olika. Det finns de som åker på lajv för att stila (genom att spela väl eller teoretisera efteråt, på post-lajvet), de som åker på lajv för att hitta nya pojk- och flickvänner, för att det är det enda de har gemensamt med kompisar från förr, och så vidare.

En av deltagarna, Susanne Gräslund, berättade på eftersnacket om ryska lajvare, och lajv i Ryssland som alltid har lycko-tema. De ryska lajvarna hävdade att det var så mycket som var så dåligt i Ryssland att lycko-tema var det enda hållbara. Vi tror inte att någon vettig människa skulle skriva under på att vi har det så bra här i Sverige att vi måste ångestlajva. Eller har vi det tillräckligt bra för att kunna använda lajv till att förstå skit som vi inte har, skyddsrumsångest, flyktångest och raskrigsångest?

En ganska uppenbar iakttagelse om man tittar på lajvkulturen är att ångest är fint. Vi är väl medvetna om det. Att vara fastsurrad i fyrtioåtta timmar, att dricka någon annans urin eller lida av psykisk terror får många av oss att komma loss. Tunga scener är feta scener. Antingen för att det verkligen är så, eller kanske för att vi till varje pris vill distansera oss från glada vördshusscener med skummande ölståndor och medeltida hits. Ångest är fint, det är en föreställning som har varit i vägen för *Mellan Himmel och Hav*. För trots att det tjatats och tjatats om att de lyckliga känslorna skulle stå i fokus, så var ångesten lika närvarande som vanligt. Och då inte för att stå för kontrasterna och göra det lyckliga lyckligt utan för att det är "fint". Målet för många spelare på *Mellan Himmel och Hav*

tycks ha varit att både ha och röka kakan - först botanisera bråddjupen för att sedan försöka uppfylla det gemensamma lajvmålet: att vara lycklig. Det här är hårddraget för att det riktar sig till de som inte var där.

De döda som hade betydligt bättre överblick (och distans) till lajvet klagade vid ett par tillfällen på att stämningen var låg och tryckt och kände att den gled alltmer ifrån lajvets idé. En av ångesthöjdpunkterna uppstod under en lektion med de fyra gemåler som så påpassligt skulle viga samman under lajven. Stämningen var tryckt, det gråts och allt kulminerade i att det ställdes till ett spektakel, saker kastades och arg person lämnade cirkeln. En minnesscen fokuserade så mycket på ångest att man kände sig nödgad att bryta den. Också som skribent var det svårt att hålla sig undan från ångesten i sina texter. Naturligtvis är det alltid intressant med dynamik - allt behöver inte vara enbart lyckligt - men ibland tog det dystra överhanden och balansgången var svår. Ångesten och finsalongslajvet (den grupp till vilken *Mellan Himmel och Hav* förstås tillhör) har blivit synonyma. Det är bara så.

TEXT: TOBIAS WRIGSTAD OCH THORBJÖRN FRITZON
BILD: SOFIA NORDIN

Länkar

o Jaakko Stenros inlägg om MHOH på g-punkt. Den finns också publicerad på www.interactingarts.org. Väldigt läsvärt. Tobias vill särskilt belysa punkten om spelares ansvar gentemot varandra.

o *Mellan Himmel och Hav* websida: www.ars-amandi.nu/mhoh

o Tråden om sissade spelare på g-punkt: <http://www.larp.com/galadrim/debatt/index.cgi?index>

Finkelboda nästa

- ett lajv på spåret

Några glada Visbydesertörer begav sig till den lilla orten Jädraås, Gästrikland och åkte historiskt tåg på en museijärnväg. Det dröjde inte länge för rån en vild idé tog form och började förverkligas. Fëa bad ett gäng arrangörer skriva om sin vision.

Ett lajv föds

När vi parkerat bilen möttes vi av ett vackert gammalt stationshus, lokstallar, vattentorn och en förvånansvärt stor folksamling. Biljetterna, små hårda kartongbitar med avrese- och destinationsorten tryckt på, köptes i det gamla stationshuset. Så stod vi där på perrongen och väntade på att tåget skulle komma. Efter en liten stund tuffade ett ånglok med några gamla trävagnar in på stationen. Passagerare klev av, och vi kunde välja en vagn åt vårt sällskap. Vi satte oss i en damkupé med träbänkar och sammetsdynor. På väggarna hängde det bagagehyllor, fotogenlampor och emaljskyltar som sa vad vi fick och inte fick göra. Stinsen gjorde klart för avgång, ångvisslan tjöt och vår färd tog sin början.

Vi passerade små söta stationer, vacker skog, och skummande forsar. Under resans gång började vi fantisera om att lajva på tåget. Vi var eld och lågor. Vid ändstationen Jädraås inhandlades kaffe och nybakta bullar. Vi missade vår avgång i allt planerande och idékläckande, så vi handlade mer fika, i väntan på nästa tåg. Var vår plan bara en dröm, eller något som skulle kunna bli verklighet? Krister, som iförd blästall tillbringar någon helg varje vinter

med att skruva på Jädraås lok och vagnar, skickades att undersöka saken. Några av tågföreningens styrelsemedlemmar som agerade lokförare, stins och annat intog sin lunch bredvid spåret. De nappade på våra galna idéer, och vi kunde nu gå in i steg två – *Finkelboda nästa*, ett levande rollspel i historisk tågmiljö, 12 juni 1943.

Roller och fiktion

Finkelboda nästa kommer att utspela sig på och runt ett tåg i Sverige den 12 Juni 1943, mitt under ett brinnande världskrig. Med på tåget finns alla sorters människor man kan tänka sig, ur alla samhällsskikt. Lajvet startar med några resenärer ombord på tåget. Andra står på de olika stationerna och stiger ombord inlajv. Själva resan blir mellan 30 och 60 min. Tåget kommer slutligen av förekommen anledning att göra ett längre stopp på en station. Passagerarna tvingas vänta tills situationen är löst och tåget går igen, men det råder tidspress och tåget måste avgå innan det tyska transporttåget anländer vid niotiden på kvällen. Lottakåren som väntar en soldattransport finns på plats. De utfodrar resenärerna

med ärtsoppa, ostmackor samt kaffe.

Eftersom könsfördelningen inom arbetslivet under andra världskriget var speciell - många fabriksarbetare var inkallade och kvinnorna arbetade i industrin i stället - kommer antalet roller i varje samhällsgrupp vara begränsat. Genom att ge de flesta roller politiska sympatier, från anarkism och kommunism till nazism och fascism, vill vi skapa en spänning kring att man inte vet vem som går att kan lita på.

TEXT: ANDERS LIEDHOLM OCH ELIN MATSSON

ILLUSTRATION: SVEN WESTERLING

FOTO: ARRANGEMANGET 1943

Fakta

Datum: 12 juni 2004

Plats: Jädraås-Tallås järnväg,
Gästrikland

Pris: 250 innan 1 mars, 350 kr efter.

Hemsida: www.tintagel.nu/1943

Kontakt: 1943@tintagel.nu

På perrongen

Johanna fällde ned cykelstödet och såg efter att den gamla damcykeln stod stadigt innan hon släppte taget om den. Hon borstade bort lite vägdamm från kjolen och strök med handen över håret för att släta till frisyren. Nästan en mil hade hon cyklat, och vinden hade rufsats till det omsorgsfullt kammade håret.

I rockfickan låg brevet från Nils, där han noggrant plitade ned vilken tid militärtåget skulle ankomma. Det var flera månader sedan hon såg honom senast, och hon ville vara vacker förhans skull. Hon tog Kerstin i handen och började gå mot stationshuset.

Flickan var bara några år gammal, och såg med stora ögon på allt det nya. Soldattorpet hemmavid verkade orimligt litet jämfört med den stora staden Bollnäs. Perrongen låg tom och öde, och flickan kinkade. "Far kommer snart" lovade Johanna och kramade brevet i rockfickan. Hon log för sig själv. Han skulle ha skäggstubb, förstås, efter den långa resan från Värmland, och hon skulle få borsta halm från uniformen, för soldaterna åkte i militärtågens "kofinkor". Men han skulle vara hemma, och kanske skulle han få stanna hela sommaren. Han kunde dra cykeln på vägen hem, och hon kunde berätta om allt som hänt sedan han reste. Den lilla summan som han fick ut för militärtjänstgöringen skulle räcka till både det ena och det andra som de behövde - om de bara hade ransoneringskuponger nog. "Det är nästan bättre att vara utan pengar än kuponger" tänkte hon bittert, och önskade att hon haft socker att sätta fram till det mödosamt sparade kaffet hon skulle bjuda på till kvällen.

Nu hörde hon tåget, och hon drog barnet närmare sig. Tåget rundade kurvan i hög fart - alltför hög. De stängda kofinkorna rusade förbi, och Kerstin gömde ansiktet mot hennes kjol. För sent insåg hon att det långa militärtåget inte alls skulle stanna, utan dundra vidare norrut med sin last av inkallade torpare och bondsöner.

En lång stund stod hon alldeles tyst och stilla. Besvikelsen var som en stor, hård klump i hennes hals. Det fanns ingen att fråga, inget att göra. Hon svalde och blinkade bort tårarna innan flickan hann se dem. Så tog hon ett fastare tag om barnets hand och marscherade ut från stationen och vidare uppför gatan, ända bort till fotografateljén. För de sista slantarna hon fått för smöret som hon sålt i handelsboden lät hon fotografen ta ett kort av Kerstin. Nils skulle skriva så snart han kunde. Inom en vecka skulle hon säkert veta vart han blivit av, och då skulle hon skicka kortet till honom. Han skulle i alla fall få se hur flickan såg ut. Från cykelstället kastade hon en enda, lång blick åt det håll tåget försvunnit. Så lyfte hon upp Kerstin bakpå cykeln och påbörjade den långa och oändligt ensamma vägen hem.

TEXT: VILLEMÖ LINNGÅRD OKSANEN

Fëa hejar på:

- ♥ Danska lajvtjejer – våra vänner söderut har det inte lätt, de avfärdas som balleälvor och är i ännu större minoritet än svenska i denna än så länge rätt mansdominerade hobby.
- ♥ Umeå – staden som ger oss veganer, snö och tappra lajvare. När får vi åka på lajv hos er?
- ♥ Friformskonventet *Halmicon* (halmicon.sverok.net). Få lajvkicken under ett bara några timmar långt friformsscenario, utan utrustning eller förberedelser. Varför har inte fler lajvare förstått? Frimformare prova lajv! Lajvare åk på friform!
- ♥ Kärleksorienterat spel – ja, vi erkänner, stora delar av redaktionen åkte och förälskade sig i *Mellan himmel och hav* (www.arsamandi.nu/mhoh/). Tänk så positivt det kan vara.
- ♥ Nybörjarlajvare – så engagerade och entusiastiska! Det kan vara svårt att komma ny till denna rätt inavlade hobby, men Fëa hejar på er.
- ♥ Fenix och Sverox - våra nya pressgrannar.

Puss på er! /Fëa

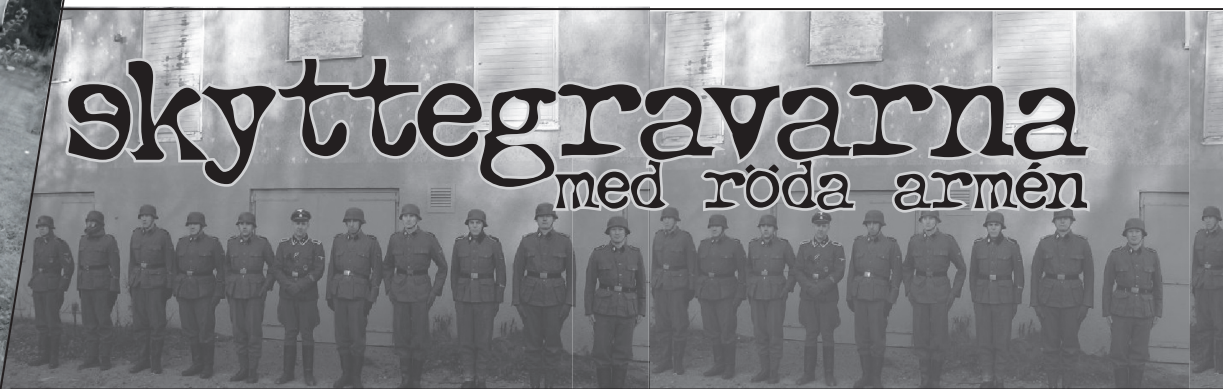
*Den här annonsen är som Sverok.
Ingenting om du inte engagerar dig.*

www.sverok.se

Till skyttegravarna med röda armén

I augusti arrangeras lajvet VREDEN som utspelas i röda armén 1944 och handlar om stalinismens många brott. Fäa intervjuar Emil Boss, en av arrangörerna.

Fäa: Hur kom du på idén att göra ett lajv i röda armén?

Emil: Jag och Mikael (den andra arrangören) har alltid velat göra en uppsättning i andra världskrigsmiljö, och särskilt i röda armén där förhållandena var så märkliga och mardrömslika. Nu har vi fått den praktiska möjligheten. Att skapa en tidstrogen miljö å la Östfronten 1944 kräver mycket rekvisita som inte går att tillverka själv eller enkelt köpa in. Genom att samarbeta med en re-enactmentförening, MHS (Militärhistoriska sällskapet), som bl.a. lånar ut en otrolig mängd utrustning och ställer upp som statister har det öppnats många dörrar som tidigare varit stängda. Nu har vi möjligheten att gestalta röda armén på ett trovärdigt och inspirerande sätt, med originalfordon, tyska statister, uniformer, skyttegravar, gevär och maskingevär, ja, egentligen allt man behöver för att göra ett fungerande skyttegravsdrama.

Varför känns Stalinismen angelägen att ta upp?

Vem är väl inte intresserad av nittonhundratalets diktaturer? Alla dessa radikala samhällsexperiment som trots sina olika intentioner

ändå hade ett gemensamt: de nådde katastrofala resultat. Stalinismen har, för mig åtminstone, en särställning eftersom den till skillnad från nazismen och fascismen var en levande realitet långt efter kriget. Den har dessutom paradoxalt nog en ideologi som är lätt att sympatisera med; kommunismen. Jag tror också att det finns en så pass stark legendbildning kring sovjetisk propaganda, byråkrati och terror bara i ordet Stalin. Det är i oskiljaktig symbios med Orwells "storebror", ett levande koncept och väcker känslor och tankar hos folk.

Ju mer jag läser om trettio- och fyrtiotalets Sovjet, desto mer fascinerad blir jag över det mardrömslika och fullkomligt måttlösa i den kontroll, de paradoxer, luftslott och uppenbara lögnar som styrde sovjetmedborgarens liv.

1937 fanns det i Sovjetunionen fler vakter som spanade efter sabotage i näringslivet än det fanns gruvarbetare eller järnvägsarbetare. Miljontals människor avrättades eller sattes i läger. I armén fungerade samma mekanismer, kompletterade med brutal hatpropaganda och en mer eller mindre sanktionerad våldsvåg mot tyska, estniska, lettiska och polska civila. I kontrast till allt detta står sedan den groteska personkulten kring Stalin. Där fanns Stalin i gips, Stalin i papper, Stalin i betong, dalande Stalinporträtt i fallskärmar, stigande Stalinporträtt under luftballonger, Stalin i kubik och Stalin i kvadrat, Stalin, den nya Kristus, det konkretas Gud.

Det är ett inbjudande landskap att utforska. Det lockar åtminstone mig att vilja förfasas och förundras över tragiska livshistorier, enastående civilkurage, grymma bödlar och mirakulösa propagandaverk. Det är både science fiction, angelägen historia och tragedi på en och samma gång.

Hur kommer det här avspeglar sig på lajvet? Hur kommer handlingen att se ut?

Dramat utspelas i augusti 1944 utanför Narva i Estland, där tyska "Armé-Abteilung Narwa" hållit stånd mot röda armén i fem månader. Deltagarna kommer spela allt från akademiker till fabriksmontörer som nyligen är inkallade i samma trupp i armén. I rollerna finns förstärkt det sovjetiska samhället avspeglat, och vi vill att varje roll skall berätta om förhållanden inom ett särskild sektor av samhället.

Själva lajvet är sedan indelat i två akter. Den första utspelas i ett skyttegravs-komplex och kretsar kring propaganda, strukturellt kaos och östfrontens allmänna omänsklighet, och den andra spelas i ett övergivet mobiliseringsförråd där soldaterna möter estniska flyktingar och befriade ryska tvångsarbetare. Här är handlar det om krigsförbytelse, om sökandet efter syndabockar och om den interna terrorn representerad av en politisk avdelning ur NKVD (säkerhetspolisen).

Det är på sätt och vis två lajv i ett. I första akten rasar kriget och spelet bygger mycket på handling, där typiska händelser är erövring av tyska ställningar, kabelreparationer under eld och iltransporter i trånga lastbilar. Den andra akten är däremot lågmäld och eftertänksam och bygger på dialog och intimt spel. Det är först då de viktigaste frågorna kan ställas, när soldaterna så att säga klivit ur sina vapenrockar.

Ni har kommer att ha två olika förberedelser till de två uppsättningarna. Kan du berätta lite?

Att göra fler olika uppsättningar av ett lajv är ju som bekant ett guldgruva för analys. Vi vill experimentera med att använda samma scenario, miljö och övergripande berättelse (genom akter och regi) två gånger, men förbereda deltagarna på två helt olika sätt. Genom att låta en referensgrupp gå på båda uppsättningarna och sedan fundera över om det fanns tydliga skillnader hoppas vi kunna dra lite lärdom om konsekvenserna av olika arbetsmetoder.

Den första uppsättningen är vad man brukar kalla ett "kom-som-du-är-lajv". Färdigskrivna roller och liten deltagarkontakt gör att arrangörerna gör det mesta förberedelsearbetet men deltagarna tar ansvar för att följa de grundidéer som arrangörerna satt upp för dramat. Förberedelserna till andra uppsättningen känns även de igen. Här skapar deltagarna själva sina roller och utvecklar dem sedan i dialog med varandra och arrangörerna. Då gör deltagaren det mesta jobbet, men arrangören ansvarar för att alla strävar i samma riktning. Jag har ingen aning om vilket som kommer att bli bäst, men jag hoppas att de kommer bli väldigt olika.

SKYTTEGRAVDRAMA VID KURLANDFRONTEN 1944. TÅL UPPSÄTTNINGAR. 60 PLATSER. EMIL_BOSS@HOTMAIL.COM

Förra gången du gjorde det här (arrangerade lajv) så handlade det om nazism och liknande inspirationskällor, känner du att det här är en fortsättning?

Ja och nej. För mig personligen kan det kännas som en fortsättning eftersom inspirationskällan är samma tidsepok, men det var ju en helt annan projektgrupp som arbetade med "De tusen rosornas väg". Det finns många liknande temata, men i stort inriktar sig lajven på olika saker. "Tusen rosor" handlade mycket om massmentalitet och snedvriden idealism, medan "Vreden" är mer inriktad på medveten förljugenhet, på längtan efter syndabocker och ren och skär överlevnad i ett samhälle som alla ser är ruttet, men som fortsätter utvecklas i samma riktning ändå.

Varför är det så spännande med krig i allmänhet och andra världskriget i synnerhet?

Ja, varför egentligen? Jag tycker de flesta mänskliga katastrofer är intressanta. Värderingar och ställningstaganden ställs på sin spets när konsekvenserna förstoras, märkliga problem dyker upp och föder lika märkliga lösningar. Dessutom engagerar jag mig som sagt gärna i tragedier.

När är Vreden, och hur kommer man i kontakt med er?

Fredag till söndag vecka 34 respektive vecka 35. Hemsidan och reklamutskick släpps i och med Solmukohta i Februari, men om man har frågor innan dess kan man kontakta mig på boss@interactingarts.org.

INTERVJU: ANNA WESTERLING
TEXT: EMIL BOSS
BILD: ARRANGEMANGET
VREDEN

Solmukohta 2004 - Hjärtat i det nordiska samarbetet

För sju år sedan drömde några idealistiska norska lajvare ihop en vassinnig idé. Varför inte bjuda in spelare från grannländerna till Oslo? På så sätt kunde man få träffa varandra och det nordiska lajvandet kunde växa utanför nationsgränserna.

På sju år har mycket hänt. I februari kommer Helsingfors att agera värd för det åttonde Solmukohta (eller Knutpunkt, Kundepunkt, Knutepunkt beroende på var arrangemanget eller du själv befinner dig). Över 200 besökare förväntas delta, inte bara från de nordiska länderna utan även från England, Frankrike, Belgien, Tyskland, Italien och USA.

Arrangemanget Knutpunkt har vuxit och mognat allteftersom nordiska och mer internationella samarbeten blivit populärare. Nu skrivs och produceras lajv internationellt, men viktigare är att folk faktiskt reser utomlands för att delta i spel och träffa människor. Många av de vänskapsband som gjort detta möjligt började en gång över ett glas öl på något av "punkterna".

Knutpunkts kärna består av diskussioner om teori och praktik i levande rollspel. Men lika mycket handlar om att umgås med likasinnade från när och fjärran. År 2003 agerade Köpenhamn värd för konventet och danskarna introducerade konceptet "A Week in Denmark". Under denna vecka fick deltagarna möjlighet att i praktiken uppleva den danska lajvkulturen som de hört om de senaste åren. Även om den teoretiska aspekten av konventet fortfarande dominerar så kommer Solmukohta 2004 också att bekräfta att det ibland är betydligt bättre att visa än att berätta.

Rollspelskulturer varierar mycket från land till land även emellan de relativt små nordiska länderna. "A Week in Finland" är tänkt att föra samman konventets internationella deltagare med den lokala finska rollspelsscenen, på så sätt får deltagarna möjlighet att bekanta sig med finska rollspelare och finsk rollspelskultur. Under arrangemangsveckan kommer deltagare så väl som spelarrangörer ha möjlighet att delta i det kulturella utbytet, spelen och festerna som hålls i Helsinki.

Temat för år 2004 är "inspiration". Det faktiska konventets program kommer att arrangeras enligt teman som bland annat inkluderar teori, "immersion", spelmiljö och rollspelskulturer. En artikelsamling om lajv kommer också att publiceras på konventet. Denna Solmukohtabok dokumenterar de olika diskussionerna utifrån ett antal metoder, samt skillnaden mellan lajv och traditionellt bordsrollspel.

Solmukohta, det ledande nordiska rollspelskonventet kommer att hållas på Hotel Matinlahti mellan den 19:e och 22:a februari. Konventet föregås av "A Week in Finland" Konventet kostar 35 euros, priset inkluderar inträde, logi på hotellet, söndagens galamiddag och solmukohtaboken.

För anmälan och vidare information, besök Solmukohtas hemsida på: www.ropecon.fi/solmukohta.

TEXT: HENRI HAKKARAINEN OCH JAAKKO STENROS

Skor och väska säljes:

Ett par skor, remkänga av 1100-tals modell. Handsydd av fin oxhud. Skorna är av mycket bra kvalitet. Storlek, ca 43. Kostnad 1300 kr.

En väska av 1100-tals modell (vikingatid). Medelstor väska med ett mönster på locket. Väskan är av oxhud, handsydd och är av mycket bra kvalitet. Kostnad 700 kr.

För vidare information och frågor, var vänlig mejla mig.

Mandus Jansson 0709-28 30 18
mandus.jansson@spray.se

TONY "QLA" ZETTERBERG (ÖVERST) OCH LARS-ÅKE JOHANSSON (UNDERST) ÄR HUVUDARRANGÖRER FÖR SPIRANS GUNST

I de djupa skogarna östan om sol, västan om måne och strax utanför Karlskoga pågår just nu förberedelserna för Spirans gunst - ett sagoinspirerat fanatsylav för fyra dagar.

Spirans Gunst

- sommarens stora?

Det första som slår mig när jag börjar kika närmare på lajvet är att hemsidan är ovanligt utförlig. Här finns ett stort förråd av bakgrundsmaterial; stämningsberättelser och ren off-info. Det andra som slår mig är att någon faktiskt har tänkt. Arrangörerna, föreningen Svarta Galten, har inte bara på sedvanligt politiskt-korrektmanér kallat lajvvärlden jämställd. De verkar faktiskt ha gjort sitt bästa för att genomföra det också, här finns en drottning, mäktiga adelskvinnor och en kvinnlig påve; men också fiskargummor, vårdshusvärdinnan som dömts för häxeri och så vidare.

För en gångs skull känns de kvinnliga karaktärerna som en riktig del av samhället, inte som något man klistrat på i sista stund för att uppfylla någon slags halvhjärtad idé om jämställdhet.

När arrangören Lars - Åke Johansson talar om jämställdhetstanken verkar han fundersam, men säger att om man inte kan uppleva jämställdhet i verkliga världen kan man ju åtminstone försöka uppleva det genom lajv.

Världen Kastaria

Lajvvärlden, Kastaria, är på många sätt en klassisk fanatsvärld. Här finns rövarena, adelsföljerna och en del av de vanliga väsena. Orcher och mörkeralver är inte med i visionen utan har ersatts med mer folktrosinspirerade raser. Den dominerande tron i riket är inspirerad av kristendomen. Arrangörerna har valt att inte använda originalreligionen för att få större frihet och minska risken för detaljgnäll. Stämningen känns dock som tidig medeltid, fast med

jämställdhet och magi istället för hårdpatriarkat och kälroröter.

Huvudintrigen består av att grevinnan i byn Glimminge har hitta en spira, som de styrande i grannprovinserna vill åt. Drottningen har därför kallat till ett rådslag för att lösa konflikten. Men arrangörerna betonar att de inte vill göra ett förhandlingslajv. De kommer att satsa på att ha en levande by och på lajvet finns även adelsföljen som inte har med spiran att göra.

Höga förväntningar

Förväntningarna både från arrangörer och deltagare verkar höga. Som deltagare förväntas man läsa in sig på en gedigen bakgrund och åldersgränsen är relativt hög - 18 år, eller 16 i vuxens sällskap.

Med tanke på ambitionsnivån kan jag inte låta bli att undra hur de egentligen säljar ut "rätt" deltagare för lajvet?

Lars-Åke Johansson tror att oseriösa lajvare blir avskräckta när de ser hur mycket som förväntas av dem på lajvet. Åldersgränsen är också till hjälp för att höja deltagarnas ambitionsnivå. Antalet vapenföra roller har begränsats för att minska omotiverade strider och dåligt spel. Som arrangör menar Lars-Åke att man får se till att regler efterlevs och att gott lajvsinne gynnas. Man kan också se till att stötta deltagare som tar egna initiativ, på så sätt får man både engagerade spelare och en rikare vision.

Något som kan bidra till sagda vision är spridningen på deltagare, där jämställdheten som sagt spelar in. Även nybörjare är välkomna och kan räkna med hjälp.

För arrangörernas del går mycket tid just nu åt att färdigställa byn, där vårdshus och hantverkslängor ska uppföras. För deras del börjar nervositeten sakta märkas. Under senaste medeltidsveckan hörde Lars-Åke rykten om att Spirans gunst, eller Kastaria som det ofta kallas, skulle bli sommarens stora fantasy-lajv. De som skvallrade visste nog inte att det var en av huvudarrangörerna som hörde på.

Arrangör: Svarta galten.
Hemsida: www.svartagalten.nu/kastaria2004
Datum: 30 juni - 4 Juli 2004

TEXT: ADA FREDELIUS
FOTO: OLLE SAHLIN OCH SVARTA GALTEN

Köttighet och andlighet

~ summan i en värld av folktro

Sedan jag läst i kalendariet i några Försedan att det "spekuleras kring ett Gaiman- Barker inspirerat lajv" blev jag intresserad och ville veta mer. Lustigt nog var det så jag först tog kontakt med Föe överhuvudtaget. Nu, ett år senare, träffar jag Anna och Karin - the ladies som ligger bakom det hela - för att äntligen få höra om deras idé.

Det är en dimmig senhöstkväll och vi sitter runt ett gammalt slitet, murket träbord med varsin varm dryck framför oss. Jag vet inte riktigt var jag ska börja eftersom jag vill veta allt, men ber dem att prata på så mycket som de vill berätta.

"Vi kan enkelt beskriva det som ett lajv där vi vill återerövra den nordiska folksagan och mytologin och placera i nutid. Men det ska vara en plats för alla väsen, inte bara de nordiska, till exempel kanske en afrikansk eldande."

"Ett av målen är också att ta bort gulligheten som ofta finns hos fantasy-lajvens varelser. Folktro är allt annat än gulligt."

"Om Gaiman/ Barker skulle göra ett lajv, skulle det vara det här."

Eftersom Anna är Clive Barker- och Karin Neil Gaiman- entusiast växte idén fram med inspiration från de båda författarna, som kompletterar varandra bra.

Lajvet kommer inte att vara stort; det ska vara intensivt och intimt. Det ska vara 50-60 deltagare och beräknas hållas nästa höst. Området är ännu inte bestämt, men Anna nämner en önskan om Gotland.

Varelserna på lajvet måste välja om de ska bli en del

av samhället eller dra sig undan. Att dra sig undan är inte utan konsekvenser, det kan bli till ett fruktansvärt pris. "Vi vill ha andlighet och köttighet, det ska vara "mänskligt" rätt. Vi ser en hård värld framför oss."

Stadssidans varelser kommer att innehålla folk från samhällets skuggsida: uteliggare, maffia, kickers från hooden. De kan t ex synas i addidasbyxor och rävsvars. Hos skogens varelser kommer däremot tidlöshetens lager på lager-klädsel att råda, där en varelse inte lägger märke till att den har haft samma klänning de senaste hundra åren.

Medan vi pratar får Karin en idé som hon ivrigt skriver ner på en lapp och visar för Anna som fundersamt instämmer. Jag blir nyfiken, och Anna säger att det är så här det fungerar.

"Man får en idé på tunnelbanan, i affären, innan man somnar.."

Vi börjar diskutera könsrollsfrågor och de förklarar att kön inte kommer att ge någon maktordning. Det kommer inte att finnas begränsningar för vem som ska spela vad, däremot det kommer definitivt inte att vara könsneutralt. Manligt och kvinnligt kommer beröras i allra högsta grad. Kärleken och sexualiteten är heller inget bundet, lajvet är snarare en sexuell frigörelse eftersom folktron berör många sexuella tabun.

"Vi vill ha djursex, trädsex, fri

sexualitet och asexualitet."

Vi pratar vidare om utrustning och de berättar att de gärna vill använda sig av masker, i alla fall delvis.

Båda poängterar att detta inte är ett fantasy-lajv.

"Den som säger: Varen hälsad frände, kommer att avvisas" säger Karin och ler.

"Det kommer definitivt inte att vara en slutstrid och fysiskt våld är inte tillåtet. Visst kommer det att uppstå fruktansvärda stridssituationer, men du kommer inte att kunna bräcka någon med ett svärd."

Vi diskuterar om hur bra det är att kunna använda sig av sci-fi för att försöka förstå och kunna behandla vår egen situation.

"Vi vill ta bort normsystemet från vår värld och placera in det här, för att på så vis kunna spegla hur vi har det."

TEXT OCH FOTO:
FANNY NILSSON

Arrangörerna:

Anna Ericson. Skrivit roller till bland annat Knappnålshuvudet och Ob 7. En av arrangörerna till Hamlet. Kostymmakare till Carolus rex. Deltagarstöd efter Mellan himmel och hav.

Karin Tidbeck. Skrivit roller till bland annat Knappnålshuvudet, Virtual Galileo, Mellan himmel och hav och Forje Majeur. Arrangörade Kollektivet Ringblomman.

Bägge skriver både ideellt och komersiellt.

JA	NEJ
Riktig folktro	Slutstrid
Episk kärlek	World of darkness
Skräck	"Virvlare" (Futuredrome)
Kött, svulst och skir mystik	"Inget kumbaya"= inget "mys"
	Fantasy
	Silvertejp (bara uteliggarna får använda silvertejp)

Kalendarium

19-22 februari

Solmukohta

Det nordiska lajvkonventet Knutpunkt, detta år i Helsingfors. Tema inspiration. www.ropecon.fi/solmukohta

5-7 mars

Släkten är värst II

Nutidssåpalajv som utspelar sig under ett bröllop. Göteborg <http://medlem.spray.se/dtslajv>

12-14 mars

Delta5

Familjepåskfirande som urartar, Norge. <http://arcadia.laiv.org>

19-21 mars

U-359

Ubåtslajv under kalla kriget i Sojvet 1963. Danmark. www.rexfelt.dk/u359

april

Light, camera, action

Göra kortfilm i Oslo. Alla roller inom en filmproduktion önskade. <http://folk.uio.no/christfs/pandora>

7-12 april

Falska fjädrar

Lajv i Tamarvärlden, intrigerna i byn och undrevärlden går vidare med oförminskad styrka. Fantasy. Karlskrona
Hemsida: <http://www.pegas.nu/>

20-23 maj

Cesium-137

Ett post-apokalyptiskt lajv som utspelar sig i en ruinstad där man försöker återuppbygga civilisationen. Ett post-apokalyptiskt lajv som utspelar sig i en ruinstad där man försöker återuppbygga civilisationen. Borås

12 juni

Finkelboda nästa

Utspelar sig på ett tåg 1943 i Sverige. Mu-seijärnvägen i Gästrikland. www.tintagel.nu/1943

30 juni – 4 juli

Spirans gunst

Fantasylajv i lajvvrlden Kastaria. www.svartagelten.nu/kastaria2004

8-11 juli

Furstarna

Fantasylajv i Stockholmstrakten. <http://www.furstarna.tk>

9-16 juli

Kärlighet utan strumpor

Utspelar sig i 1700-talets Danmark-Norge, inspirerat av bland annat Mozart och Holberg. Ett lajv med etikett, kultur, intriger, koketteri, moral och omoral överlägsen adel och ödmjuka (och inte fullt så ödmjuka) tjänare, nytänkade borgarskap, dekandes, hemligheter och ett bröllop. Lillehammer, Norge www.rollespill.no/rokokko

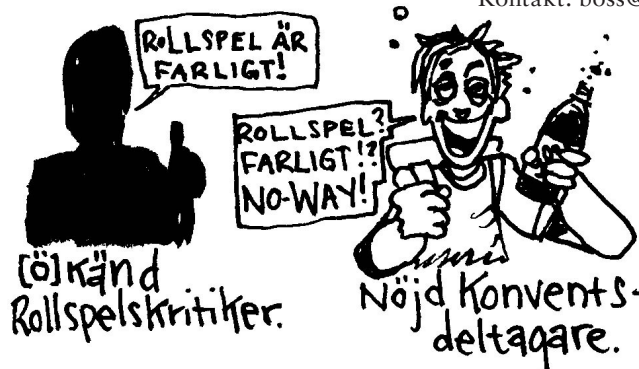
Helgerna vecka 34 och 35, augusti

Vreden

"Räkna inte dagarna, räkna inte milen. Räkna blott hur många tyskar du dödat." - Ilja Ehrenburg 1942.

Vid Narva i augusti 1944 håller Röda armén stånd mot de tyska invasionsstyrkorna i Estland. Följ med på en irrfärd i ett landskap av propaganda, svikna löften och meningslösa offer. En djupdykning i stalinismens paradoxer och luftslott. Skyttegravsdrama i två akter för trettio deltagare.

Kontakt: boss@interactingarts.org

VI SES I NÄSTA NUMMER!

Horoskop - se din framtid i Fëas stjärnor

Vattumannen 21/1 – 18/2

Som vanligt lägger du ner mer tid på att tänka på, förbereda dig för och ha ångest över lajv än att faktiskt lajva. Under sommaren riskerar du att köra din ekonomi i sank genom alltför ivrig konsumtion av lajvprylar.

Fiskarna 19/2 – 20/3

Det är stor risk att du har ångest inför hösten, fast mest över lajven du varit på/skulle ha varit på/ska på. Det är inte en bra idé att ragga på icke-lajvare när du efter en vecka utan dusch studsar gatan fram i din vadmalsvid.

Väduren 21/3 – 20/4

Du bör akta dig för mörka främlingar i Visbys gränder (använd alltid skydd). I december kommer du vid något tillfälle att stå och frysa utanför en videobutik - i väntan på en film du redan sett.

Oxen 21/4-21/5

Om du lajvar i Danmark, se upp för trånga utrymmen. Du bestämmer dig för att inte åka till Visby, på Nynäshamns färjeterminal inser du att det var förgäves.

Tvillingarna 22/5-21/6

Mot slutet av året är chansen att du känner dig inspirerad att sätta igång mängder av storslagna lajvprojekt stor. Ta dig inte vatten över huvudet. I sommar bör du komma ihåg att ringmurar inte mår bra av att bli kissade på.

Kräftan 22/6 – 22/7

Undvik storvuxna personer försedda med betar under sommaren, i synnerhet om du har spetsiga öron. Till hösten är risken att du ångrar något du gjorde under sommarmånaderna stor.

Lejonet 23/7 – 23/8

Under januari är risken för Fëa-abstinens stor. Det finns risk att du förlorar dina svindiga handsyddas skor under ett förvirrat ögonblick i Visby som du efteråt inte minns mycket av

Jungfrun 24/8 – 23/9

Under våren finns det risk att du försummar arbete/skola/vänner för att sy paviljong och kläder till sommarens stora. Din lust att lajva vampyr ökar starkt i takt med att hösten närmar sig.

Vågen 24/10 – 23/10

Chansen att du gör något du ångrar senare är stor under vecka 32, i synnerhet om du är i Visby. I mitten av sommaren drabbas du av hybris och vill arrangera eget lajv. Hoppas det går över.

Skorpionen 24/10 – 22/11

Chansen för att din blivande kärlek finns hos alverna är stor. Under medeltidsveckan bör du se upp för fearedax, knektarna och blockflöjtsspelande barn i gycklardräkt.

Skytten 23/11 – 21/12

Om du åker till Knutpunkt i Helsinki, se upp för bastuaggregatet på helikopterworkshopen: det är varmt. Efter en romantisk sommar väntar en höst av eftertanke och planering.

Stenbocken 22/12 – 20/1

Du kommer att träffa din stora kärlek på Effes innergård, åtminstone känns det så. Flera gånger. Se till att undvika alla former av närbild med mungigor. De riskerar annars att allvarligt skada ditt sociala liv.

GothCon XXVIII

Sista föranmälningdagen: 27 februari

9-11 april 2004
Göteborg

Rollspel - Brädspel
Figurspel - Kortspel
Lajv - Annat kul

www.gothcon.se

FENIX

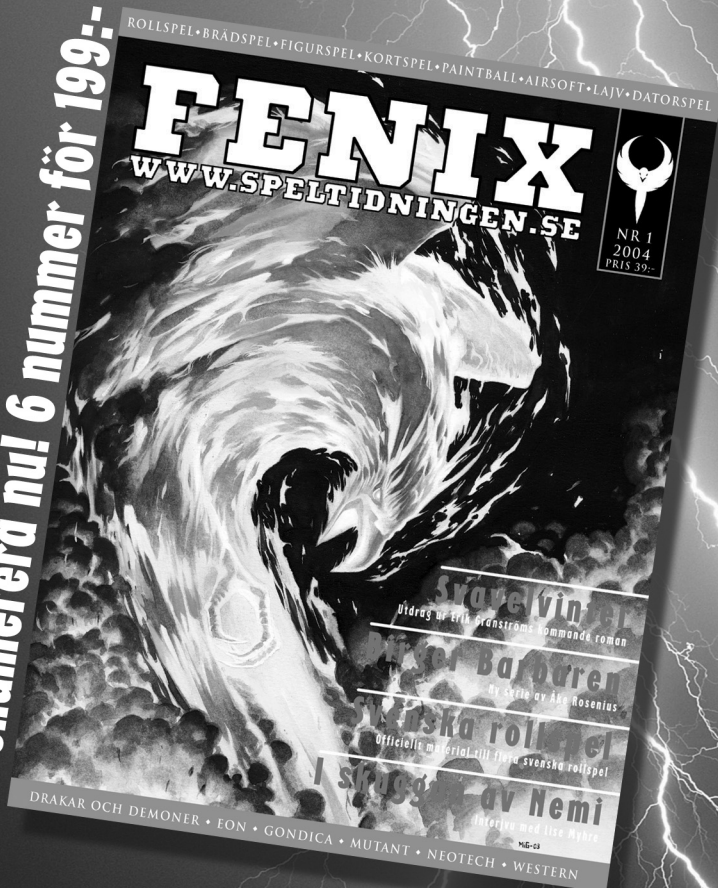
WWW.SPELTIDNINGEN.SE

Ny speltidning – av spelare för spelare!

- Massor av rollspelsmaterial med fokus på svenska rollspel och d20
- Birger Barbaren – ny serie av Åke Rosenius
- Brädspel, figurspel, kortspel, airsoft, paintball, lajv, datorspel och mycket mer

www.speltidningen.se

Prenumerera nu! 6 nummer för 199,-

Helsinki, Finland
19.2. - 22.2.

Solmukohta•04

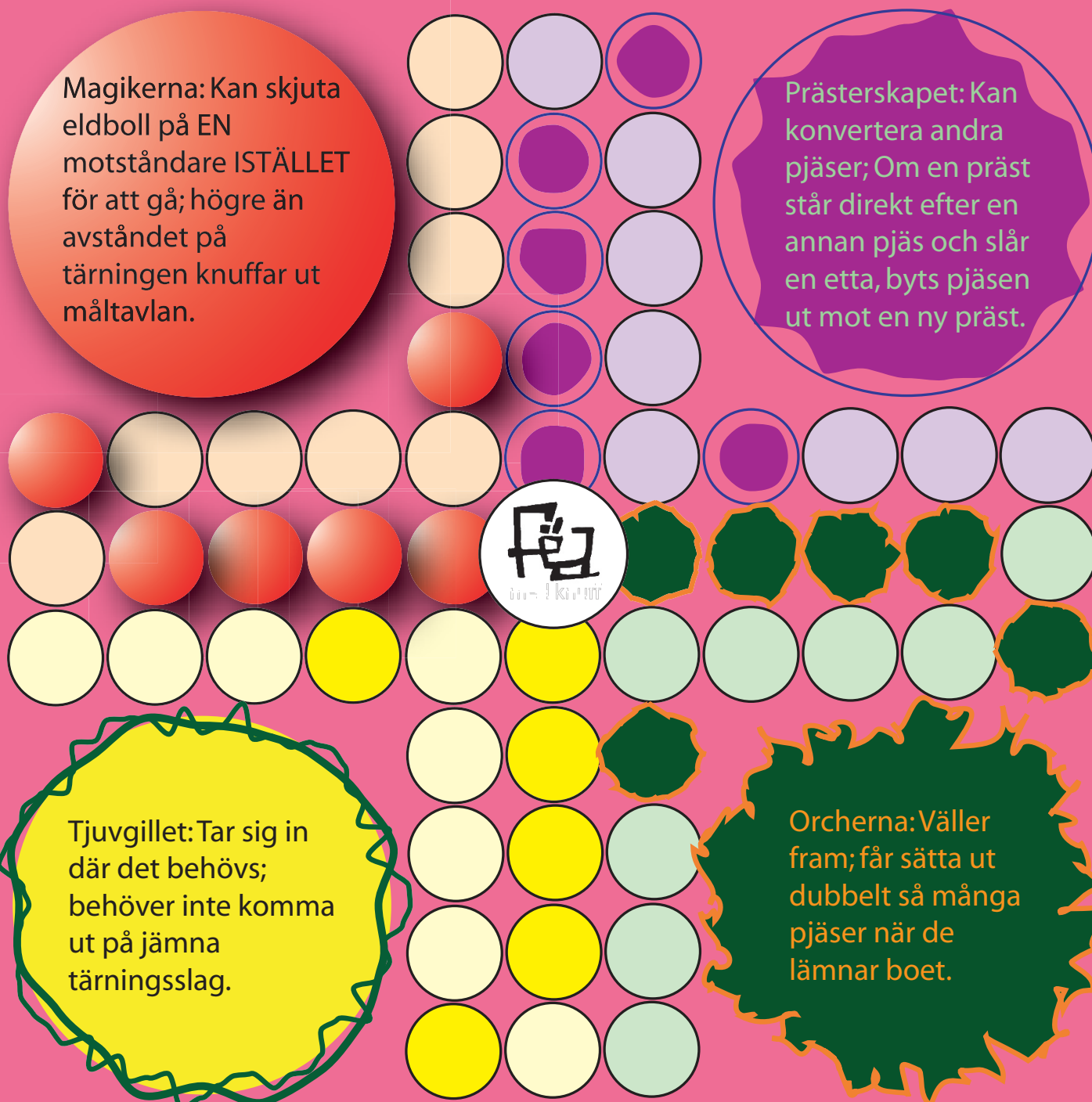
the leading nordic role-playing convention

www.ropecon.fi/solmukohta

Grattis: Fëa med knuff!

Magikerna: Kan skjuta eldboll på EN motståndare ISTÄLLET för att gå; högre än avståndet på tärningen knuffar ut måltavlan.

Prästerskapet: Kan konvertera andra pjäser; Om en präst står direkt efter en annan pjäs och slår en etta, byts pjäsen ut mot en ny präst.

Tjuvgillet: Tar sig in där det behövs; behöver inte komma ut på jämna tärningsslag.

Orcherna: Väller fram; får sätta ut dubbelt så många pjäser när de lämnar boet.

